

frittfall

AKTUELT

- 4 Vi er Valle
- 6 Megademo i Kollen servert av Veteranene!
- 10 Boogie i Cabo
- 12 Høyt henger de – og søte er de
- 14 Instruktørkurs skjermkjøring på Voss
- 18 Helikopterboogie med Nimbus
- 20 442 av 444 grep!
- 22 Fotoutvalg
- 26 Freeflybasicen
- 28 Tandeminstruktørkurs
- 36 Hoppstatistikk og hendelser 2012

KONKURRANSER/LAG

- 38 Den Blå Pelikanen flyr!
- 40 Golden Lockpins i Bodyflight World Challenge 2013

FRA SENTRALT HOLD

- 44 Faste spalter fagsjef og leder
- 45 FAI/IPC informerer

SETT & HØRT

- 48 Down'n'dirty rykter og sladder fra inn- og utl and
- 36 Klubbnytt Sesongen 2013 så langt hos TØFSK
- 38 Klubbnytt Voss Fallskjermklubb

Forsidebildet:
SINDRE KJETIL FRIGSTAD
Sesongåpning hos TØFSK

materiell frist

Frittfall kommer ut ut i slutten av hvert kvartal.
Du finner alle utgivelsesdatoer og materellfrister på frittfall.org/kalender.
Send stoff, ideer eller spørsmål til kitt@frittfall.org

Sommersesongen er over oss!

Kitt **REDAKTØR**

Jeg ønsker Ramsy Suleiman lykke til som leder av det nysammensatte styret! Den vanskelige situasjonen Voss FSK befant seg i med usikkerhet om fortsatt drift på Bømoen er heldigvis løst lokalt og for lang tid. Stavanger FSK har skapt en mulighet i Setesdal i stedet for på Sola som vi håper blir vellykket og varig. Det gjenstår mye arbeid for styret i forbindelse med luftromsproblematikk på Østlandet og å sikre stabil aktivitet på blant andre Jarlsberg og rikssenteret på Østre Åra. Kanskje vil det også bli jobbet noe med idrettsatsingen?

Endelig har vi statistikken tilbake i Frittfall, nå presentert av statistikkansvarlig Marianne Nilsen Kvande. Statistikken dekker både utvikling i antall hopp og hendelser. Andelen reservetrekk har gått mye ned, mens andelen skader har økt. Dette er jo en uheldig trend. At vi hadde to dødsfall i fjor og allerede har hatt ett i år er enda mer beklagelig. Vi minnes Sten-Ivar "Stenis" Bjørge som forulykket på Geiteryggen i våres – tankene går til hans nærmeste.

Fallskjermmiljøet og redaksjonen kommer også til å savne Trond Bolstad som døde i en skiulykke, men som var aktiv fallskjermhopper i en årrekke. Trond var i flere år en av de mest aktive bidragsyterne til redaksjonen i Frittfall. Han gjorde en stor innsats i forhold til å øke entusiasmen omkring stillbildefoto og å heve bilde kvaliteten, spesielt i den perioden vi gikk fra film til digitale kameraer. Trond var bunn solid i alt han gjorde, også innen fallskjermhopping, og han var veldig entusiastisk i forholdet til sine mange hobbyer. Hans ulykke minner en om at også tilfeldighetene rår, så lev livet mens du gjør det!

Det er igjen grunn til å minne om at vi alle er ansvarlige for egen sikkerhet. Gjennom å bære ditt ansvar trygger du også andre hoppere!

Ha en strålende sommer på hoppfelt og under arrangementer i øst og i vest, i nord og i sør!

Denne gangen har vi laget en ny spalte for å få med ekstra fine bilder som vi ikke nødvendigvis har en artikkel til

FOTOUTVALG

blue skies

NORMAN KENT FOTO

Redaksjonen: ansvarlig redaktør og annonse/økonomi: KIT T GRØNNINGSÆTER - kitt@frittfall.org
journalist: CHRISTIAN EEK-JENSEN – christian@subterminal.net

Layout: MARIANNE HOLEN, Sago AS - marianne@sago.no • Trykk: RK Grafisk

REDAKSJONENS ADRESSE: FRITTFALL c/o Kitt, Furuveien 15, 3560 HEMSEDAL • Frittfall er et kvartalsvis medlemsblad og uavhengig organ for Fallskjermseksjonen/Norges Luftsportforbund.

Ettertrykk ikke tillatt uten særskilt tillatelse. Artikler i Frittfall står for den enkelte signaturs egen regning og trenger ikke gjenspeile redaktøren, redaksjonen eller F/NLFs mening. Frittfall følger redaktørplakaten.

Artikler i bladet kan bli referert eller gjengitt i arkivet på på www.frittfall.org eller Frittfall på Facebook

Utgiver: F/NLF: Norges Luftsportforbund, Rådhusgata 5b, 0106 OSLO Telefon: 23 01 04 50 • Kontakt F/NLF, Adresseendringer meldes F/NLF, ikke til Frittfall.

SIDEN 1969 HAR STAVANGER FALLSKJERMKLUBB HOLDT TIL PÅ SOLA,
OMTRENT LIKE LENGE HAR VI HATT PROBLEMER I FORHOLD TIL FLYPLASSEN.

Vi er Valle

CHRISTIAN TJELTA, STIAN EGSETH
OG THOMAS GJERSTAD NØDLAND **TEKST**
THOMAS NØDLAND **BAKKEFOTO**

I fjor høst gjorde vi våre siste hopp på Sola. Forsøk med aktivitet på Jæren, viste seg å ikke være driveverdig på grunn av lite hopping og mye logistikk.

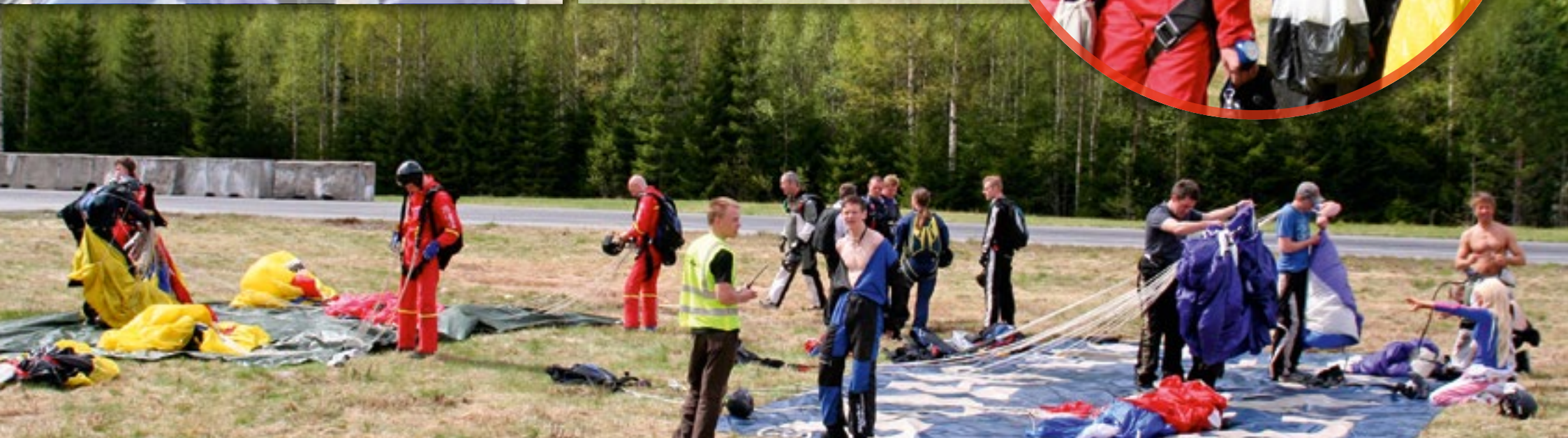
Det så mørkt ut for fallskjermmiljøet på sørvestlandet. I samarbeid med våre hoppvenner fra Kjevik bestemte vi oss for å starte opp et nytt fallskjermcenter sammen. Sylvkappen flyplass

i Valle kommune i Setesdal ble foreslått som et alternativ, litt over to timer fra både Stavanger og Kristiansand. Drømmen om Skydive Valle ble født!

Vi lastet riggene i bilen, huket på fuelvogna og satte kursen mot Valle.

Helgen den 24.-26. mai møtte en god gjeng med pionerer opp på Sylvkappen med drømmer og stort pågangsmot til en prøvehelg.

Første gang vi kjørte gjennom dalen ble vi betatt av de storslåtte fjellene og elva som slynger seg nedover. Sylvnappen var berikket gode fasiliteter og camping-områder. Stemningen tok seg godt opp da pilot Kyrre ringte for å melde sin avgang fra Sola, og den eskalerte videre til ekstase i det vi kunne høre den deilige turbinlyden mellom fjellene.

Etter en kort brief tok de heldige første hopperne av mot nye høyder. Både erfarne og elever kom i lufta på fredagen, noen gjorde til og med sitt første fallskjemhopp den kvelden.

Utover helgen gjorde vi vårt ytterste for å banke hopp og slite ut piloten. Elevaktiviteten eksploderte den helga, elevene raste fram i progresjonen og var på søndags kveld helt

utkjørte. På tandem siden gjorde vi kun noen få hopp, men dette vil nok ta seg kraftig opp iløpet av sesongen.

Kjevik dro med seg den kjente partykulturen som ga liv til kvelden, og for noen de sene nattetimer.

Etter tre dager med hopping, bål, grilling og en del annen utenomhoppelig aktiviteter, var

atmosæren preget av latter og god stemning. **SKYDIVE VALLE VAR FØDT!**

I skrivende stund er det kun få dager til «Grand opening». Skydive Valle er på alles lepper og stemningen er i taket. Vi håper entusiasmen varer og dette kan bli det vi alle ønsker det skal bli. Vi er Valle!

FOR DE ELDSTE AV VETERANENE OMTALES DEMO I KOLLEN MED
STOR ÆRBØDIGHET, MANGE AV OSS HUSKER TILBAKE TIL DAGER
MED VRANG VIND, TRANG HESTESKO OG PARACOMMANDER Å
TREFFE KRYSSET MED!

KJELL T. OLSEN I1-8 **TEKST OG FOTO**
TOROLF PAULSHUS OG ROY NERMO **FOTO**

Og første gang det skjedde i 1970, var det Eilif Ness, Cato Hansen og Olav Vik Strandli som ordnet det hele så elegant at de erobret en dobbeltside i Dagbladet! Passe syntes vi, hvor OFSK og Fallskjermklubben NAK sammen ordnet denne oppvisningen som ikke var en lokal greie, men en nasjonal begivenhet. Vi var fast innslag i Kollen i mange år og ganske mange i VFSK har flere demohopp i Kollen bak seg. Selv om ikke alle har hoppet rundt PC der – skamme skinn – det var den gang spotting var alvor! Olaf og Stig har alle typer demohopp i Kollen bak seg, vinter og sommer, rundt og firkant og har en naturlig autoritet rundt sine råd og beslutninger. Ingen protester, alle vil og alle kan. Tom, som selv er en dreven Kollen hopper og Olaf, har en homogen gjeng med seg som kan sine saker og som forstår alvoret. Og konsekvensene. De hadde OFSK tatt tidligere da all fallskjermoppvisning i Kollen ble stanset etter noen uheldige hendelser. For godt frem til 2005, da VFSK gjorde en flott oppvisning i et makeløst vær! Så nå surfet Tom på den goodwill og kvalitetsaura vi høstet den gangen. Og det var tydelig i alle befaringer og briefinger at vi hadde tillit! "Detta årner dere" var omkvedet VFSK fikk høre! Gildt, men... krevende.

Det hele begynte da Tom Skogsberg luftet noen halvkvedede viser a la "Holmenkollmarsjen" på årsmøtet 2013 og så ekstra lur ut. Tom hadde styret på sin side som sammen med Toms helt fantastiske stå på og evne til ikke å gi seg før det foreligger et klart NEI! Helst skriftlig i to eks.! Og et stykke ut i februar ble vi scramblet til briefing med Tom og prosjektleder Bente Meisingseth som ville snakke organisering og sikkerhet. Du verden for en proff gjeng og som bare snakket muligheter! Selv i en diger organisering med hundrevis av aktører og frivillige i et strengt logistikk opplegg. Med fem hoppere og fem skjermbergere, fem flaggbergere (alle flagg skulle snarest mulig vekk fra stadion), HFL/Organizer, to fotografer og kommentator ble det et helt lass med folk! Stappet inn i et minimum av biler med parkeringspass og akkreditering! Jo da, det var greier og greier! Men det gikk seg til og fallskjermoppvisning i Kollen var GO! Bra ordnet Bente, dette kan du! Men mye skulle gjøres, trenes inn, tidsbestemmes, skaffes, fikses og ordnes. Tom plukket ut sine ansvarlige og Olaf ble sjefs HL. Og det meste gled på plass etter mange befaringer og samkjøring med stadionsjefene. Koreografien ferdig redigert så slik ut: Fra et utgangspunkt med fly i mer enn 3.500 ft AGL flyr Oddmar ett run med PER med ett minutt tilsigelse for drop. GFSK med megaflagget først, lander på langrennsstadion. Eskorteres av 70 års jublant Per Kulrud og Kurt Ødemark, begge med rød røyk. Olaf Olsen og Stig Bjørneberg setter seg opp for vakker flyging med skjerm og rød røyk og glir elegant ned unnarennet og lander smack i dumpa! Enkelt? Ta en titt selv – en ekte krevende demo!

Ja og så var det en kamerawire langs hele langrennstadion. En? Nei TRE!
Så tynne at du ikke ser de før de treffer "and wanna do bad things to you"! Landingsområdet ble derfor gjort obligatorisk langs kablenes ene side. Jeg trenger vel ikke nevne det, men alle VFSK hoppere kom i rød hvit og blå skjerm, må matche megaflagget må vite!

Ved fremmøte søndag 17. mars kl 0930 var det lave tåkeskyer som ingen vettug flyger ville begi seg inn i og ingen fallskjermhopper forsvinne i! Alle fikk parkert på privilegert område og alle kom fram etter hvert, ja da Tore, beklager meget.

Etter nok et møte med justeringer til de faktiske tidsforhold som medførte at alle skulle lande på langrennsstadion presis kl 1345, sa Skiforeningens prosjektkleder Bente Meisingseth Sjulstad: Bra, GO. Ingen tenkte kansellering og ingen hvisket det. Kun: Gjør som tilsagt i ny plan! Og når "Big Stick/producer" Per Th. Hansen sa det samme, ja da var det bare å gå ut og gjøre jobben. Og å gjøre om plan og koreografi på folk og skjerner. Gikk på sekunder!

Plutselig var kl 1100 og gutta skulle transporteres til Kjeller for opplasting. Ingen nevnte været som en periode var verre enn verst!

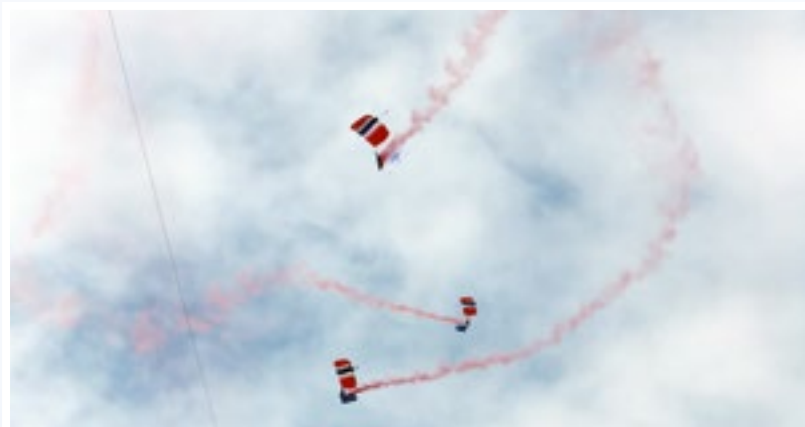
Erik Johnsen fra GFSK hadde med stort flagg og for å støtte oppunder en ikke uttalt pessimisme tok han med seg liten rigg uten flagg for bruk i lavere høyder!

Arrangørene stilte med bil og Per (med 70 års bursdagsfeiring i går), Olaf (HL), Stig, Kurt og Erik Johnsen dro i vei til et stevnemøte med LN-PER! Et utmerket flyvalg med lav ekstern støy og god plass.

Vi hadde våre brede akkrediteringer, kom inn overalt og trivdes helt maks! Og fra kl 1200 fikk været all vår oppmerksomhet. Det lysnet, snødde mindre og vinden løyet! Errugæærn – blir det hopping?!

**Fallskjermoppvisningen
i Holmenkollen 2013 ble helt eventyrlig!
Eller sagt på en annen måte:**

*Megademo i Kollen
servert av Veteranene!*

En telefon med Oddmar gjorde ikke stemningen lettere, været der var NO GO. Ja vi så det, men det var lysning, hør etter da mann!!

Folk langpratet og langdrygde ventetiden og så var tiden der da bakkemannskaper skulle gjøre seg klare og jeg finne den omvandrende speaker, hele Kollens Jens Aas. Producer ga meg Thomas med plugg i øret og Per Big Stick i andre enden. Og jo da, vi fant Jens og ventet tålmodig i et vær som langsomt men dog; ble bedre og bedre og bedre! Telefonering og garibaldering til Olaf og Oddmar: været letner og det kan snart hoppes! Gutta fyrte opp PER og Erik bestemte seg i siste øyeblikk for rigg med stort flagg og hev seg med. Trolig har Olaf i dette øyeblikk uttalt: Lykken står den kjekke bi! Og Oddmar har tenkt sånn ca. ca. det samme!

Bakkegjengen (fortsett den største vi noen gang har hatt!!) gjorde klart med kryss og vindindikator og forberedte en pen håndtering av flagget ved touchdown!

Klokken viser 1340. Jens vinker meg over og vi begir oss til et kommunikasjonsenter på andre siden av langrennstadion.

Da driver Olaf flygeropplæring i LN-PER med flyger Oddmar, som tro mot sitt yrke helst flyr venstresvinger, og vi kan nå fortelle at Oddmar flyr de vakreste høyresvinger, og jeg får beskjed om at PER er på ett minutt sirkling.

Og DA roper Jens speaker "Jeg har mistet lyd" og så strømmer det på med lydteknikere og Thomas "passpåkjellmann" er like rolig, men gir ikke forsinkelse i forhold til nominell tid kl.1345. Fortsett uten lyd på speaker må jeg ihht plan gi ordren til Oddmar nøyaktig kl 1345: *Run in-cleared drop-GO*. Ett godt minutt etter så vi røyk fra luftfartøyet, det var bursdagsper

som tente sin første skikkelige røyk for dagen! Og der kom de dryssende vakkert separert og der poppet skjermene og røyk og

damp fylte himmelrommet helt fra 5.500 ft.! Et flott syn! Og for et kjempevær og fortsatt med speaker uten lyd. Jada!

Vi løp alt vi orket sammen med Jens speaker ned til lydteltet i hoppbakken, Jens fikk nytt headsett for hoppstadion og rakk akkurat å si: "The Norwegian National Anthem" og så med hopperne våre vakkert drapert over Kollen, toner Ja vi elsker utover folket! Betagende vakkert med sol og skjermer i nasjonalfarger! Eriks flagg berørte langrennstadion akkurat når nasjonalsangen opphørte og Holmenkollmarsjen smelte i vei. ÅÅÅÅ det var flott! Ingen av gutta var i nærheten av kamerawirene og ingen så dem ovenfra! Nydelige stående landinger rund baut! Jens speaker måtte nå følge skjema for seremoni i hoppbakken og denne ble avsluttet med flaggdefilering på ski ned unnarennet. Og så fikk jeg gi en kommentar etter at alle hopperne var nede, men jeg rakk å få med at VFSK er de modnes klubb, se bare på bursdags Per og info om GFSK flaggets posisjon som Norges største norske flagg med sine flotte 300 kvm! NYYYDELIG demo som deltakere og mannskaper hadde all ære av! Og la det være sagt at vakrere kommentarer en Ja vi elsker sunget unisont av 50.000 mennesker det kan ingen speaker klare!

Tom, mannen som har deltatt i 14 konferanser og møter for denne demo og brukt et par måneder på jobben, var nok en smule beveget når han kunne konstatere at team VFSK hadde fungert

helt optimalt. Og under den påfølgende fotosesjon gikk alle smilene helt rundt!

Vi takker for oss med en takk til OBOS som Skiforeningens sponsor av fallskjerminnslaget og til Bente og hennes herlige team av løsningsorienterte medarbeidere!

Og til Olaf, Stig, Per, Kurt og Erik (GFSK); dere er rett og slett gode!

Og til våre bakkemannskaper; flotte og dyktige!

Og til HI Erik og Oddmar som begge gjorde sine jobber utenfor synsvidde, tusen takk!

Herlig – i takk for oss og fra oss til Tom; Tusen takk for fantastisk jobb du gjorde!

Hopping
6 dager
i uken fra 2. juli.
Masse happenings,
fete innhopp, tracking-
grupper, FS- og
FF-organisering,
BBQ-kvelder og mye
annet moro.

Vi gir deg dine beste
**sommer-
minner!**

TØNSBERG FALLSKJERMKLUBB

www.hoppfallskjerm.no

Boogie i Cabo

DET VAR VINTER OG DET VAR SURT OG KALDT UTE, LENGE TIL SOMMEREN OG NOE MÅ MAN JO FINNE PÅ. SÅ VI FANT UT AT BOOGIE I CABO, MEXICO. SLETT IKKE VAR SÅ DUMT.

KARI BERG **TEKST OG FOTO**
KENNETH CINDAHL, ODIN TØMTE **FOTO**

Da var det bare og bestille billetter og glede seg til å dra. På Gardemoen, Kenneth og Kari på tur igjen, vi rakk til og med flyet så vi var i flyt. Første stopp var San Francisco. Her hadde vi noen flotte dager med sight seeing og turistting. Kenneth hadde i oppgave å leie bil så det ble en superduper Mustang. Eneste aberet var at med alt utstyr og bagasje så var det dårlig plass til koffertene, men bilen var fin. Vi satt

av gårde på kystveien til San Diego. Det var en kjempefin tur som vi godt kunne ha hatt bedre tid på. Det var litt kaldt men med lue og boblejakke gikk det fint å kjøre med taket nede.

I San Diego fløy vi videre til Cabo San Lucas i Mexico. Vi ble hentet på flyplassen og i god fallskjermstil så var det kaldt i kjølebagen. Vi kom til et fantastisk femstjerners hotell med "all inklusive". Vi viste at Stian Kristiansen fra Voss skulle komme og at Shippenn med kjæreste Svanhild skulle komme og et par andre. Vi endte opp med og bli 12 nordmenn der. Det var Sverre og Gro Kaasen. Sverre hopper, men ikke Gro. Hun og Svanhild holdt av stoler, passet på at vi smurte oss og kom med forfriskninger når vi trengte det, veldig kjekt. Det var Julie Jensen-Svendsrud fra neri de dalstrøka Shippenn er fra og det var Svin fra Molde og Odin Tømte og Jonas Svardal. Det ble en trivelig gjeng og vi endte opp som nordmenn flest på tur; vi hang i hop mesteparten av tiden.

Vern som var den som organiserte boogien var en rettskaffen og ordentlig mann. Han sto i mot korrupsjonen og nekta og betale. Dette gjorde at vi ikke fikk hoppe de første dagene, da vi ventet på papirarbeid fra Mexico City. Dag tre var vi i gang. Det var ca 30 minutters kjøretur fra hotellet til hoppfeltet. Shaken fra Perris var der og med den kom også Dan BC, så for en gammel FS hopper som meg var det veldig bra organisering og feiende flotte hopp!

Odin, Svend og hoppet alle wingsuit. Og for et fantastisk sted for wingsuit! Det var så vakkert der, og det å lande på stranda var jo så utrolig deilig.

Kenneth kom seg i lufta igjen, og som han sa; å ligge og se ned i bassenget på cruisebåtene som lå havna var slett ikke noe dårlig syn.

Ellers hadde vi forsøk på norgesrekord. Vi samlet

alle mann alle og hoppet ut. Det ble nesten rekord, vi hadde bare en mann lav. Resten kom seg inn til en nimanns stjerne.

Jeg var så heldig å ha bursdag når vi var der, det var siste dagen så det passet veldig bra. Ingun og Heidi Røgis hadde sendt med Kenneth ballonger, tiara og andre bursdagsremedier, så det var ingen sjanse til å lure seg unna eller jule seg bort på alderen. "The big 50" ble feiret med brask og bram i bassenget. Med all inklusive gikk drinkene ned på høykant som seg hør og bør.

Gudsjelov så hadde Kenneth og jeg et par dager til. Vi fant ut at noen dager i en hengekøye på stranda slett ikke hørtes ille ut. Så via reisebyrået på hotellet fant vi en liten by som het Cabo punto som skulle være øko-friendly og av bildene så helt strålende ut. Når vi kom dit ble vi veldig lange i maska. Jeg måtte skrive under på at kl 22 var det bare og skru av lysa og være stille. Ikke bruk for mye dasspapir og hytta var veldig enkel mot vårt tidligere femstjerners. Så etter en lunch

og forøk på å finne stranda, fant vi ut at litt mindre øko-friendly, og ja til mer luksus satte vi oss i bilen og kjørte av gårde til en ny by. Her fant vi et fantastisk hotell med nydelig restaurant og svømmebasseng hvor vi kunne nippe til GTen hele dagen og nyte strandutsikten. Så det ble som vi hadde tenkt bare litt dyrere og ikke fult så øko friendly. En perfekt avslutning på en strålende boogietur. Så nå er det bare å glede seg til neste vinter med nye spennende reisemål!

CYPRES 2
model change for free

Høyt henger de

– og søte er de

AKK, ANTIKLIMAKS Å KOMME PÅ
HYTTEN, SOM EGENTLIG SKULLE
VÆRE HØYDEPUNKTET I PÅSKEN.
SOL, SKI, BLÅ HIMMEL, ET PÅSKEEGG
STØRRE ENN RIGGEN MIN...

MAIKEN BENTZON **TEKST OG FOTO**

Men isteden ble det et slags antiklimaks å våkne opp uten å ha noe som venter på en. Noen som har vært våken et par timer allerede, og tripper ute i stuen på at du skal stå opp. Føles nesten som å ha hund, evig glad for å se deg, og gleder seg vilt til å gå på tur med deg.

Klokken er 08:30 og jeg håper å få spist frokosten min i solen, før en fantastisk dag på Bømoen. Påsken er her, Bergen fallskjermklubb har inntatt Voss og Bømoen, med fantastisk mange elever fra årester to første kurs. Nå skal det hoppes, og vi har fått drømmepåske! SOL SOL SOL, og nesten null vind!

Ute er det minus 11 grader, bakken er hvitdekket. Malvin står klar, piloten drikker dagens første kaffi. Det ser ut til å bli en knall start på påsken. Jeg er halvveis nedi kaffikoppen før det kommer to ukjente gutter bort.

Hei- er du instruktør? Vi vil hoppe. Vi har

avtalt med HL og HFL at du skal opp på løft med oss nå. Uten en intro og uten mulighet til å drikke opp kaffien, blir jeg med inn, og får bekreftet at jeg står på løft, om ca 30 min, tre elever.

De neste 30 min er det drilling, drilling og drilling. Erfaringer fra tidligere hopp, utstyrsjekk +++ Vil så veldig gjerne at de skal lykkes, lykkes i det de gjør. Gleden er enorm stor, og der er derfor denne teksten ble til. Elever RULER!

Det er så å si sesongstart for mitt vedkommende også, men jeg står foran elevene og strutter selvtillitt for å vise de det jeg liker best av alt her i verden. De spiser hvert ord. Noen fremstår som supermann, andre er tydelig nervøse, mens noen prøver å sjule det. Alle er forskjellige, og det er det som er gøy. Det som er gøy med å være instruktør. De forskjellige mennesker, og deres tanker, følelser og mestring gjennom en progresjon til å bli fallskjermhopper.

Vi går i flyet. Mer alvorlige uttrykk kommer over elevene, en etter en. I det vi tar av, kan en skimte svettedråper i pannen, dugg på brillene, et behov for å kjenne på to sentrale håndtak. Over åsen, 1000 ft, nydelige Voss. Forstøtt en del snø på Voss og en skimter fjelltopp etter fjelltopp som glitrer i solen. 2000 ft. En viss utolmodighet i flyet – de er klar! Klar for å hoppe fallskjerm.

5000 ft. Piloten Oscar smiler, døra på

Malvin (LN-DBY) går opp. En perfekt spot! Vakre Voss – fantastiske Bømoen.

En etter en forlater de flyet, konsentrerte, skremte, glade, livredde, fokuserte. Jeg hører 1000-2000-3000 før lyden forsvinner. Det er kaldt i flyet, piloten ser på meg og uttrer. Minus 22. Ha deg ut!

Ikke før jeg lander, får jeg servert tre nye elever. 20 min... Det pakkes, nye elver drilles og drilles og drilles, utstyr finnes, og sjekkes. Elevene fra sist løft kommer inn dørene. De leter etter meg. Har du film har du film? Var det bra? Så du exiten min, så du landingen? Dreiet jeg?

Vi setter og ned, går gjennom hoppet, eleven først, så meg, så MOVIE time! Deres historier fra hoppet, exit, frittfall, trekke skjerm, skjermflyging, landingen – ja hele nedfarten, *er som et fyrverkeri*. De er så giret, så engasjert, så oppslukt. De smiler fra øre til øre, øyne skinner som tinntallerkner. Alle tre gjør stabile flotte hopp, med flott innflygning og stående landing.

De går unna i dag. Med kun to instruktører på feltet og 11 elever blir det hopping. Alle hopp utføres på en slik dag, UL, ULM, ULT, frittfall av ulik tid, FS utsjekk, utsjekk til B. Det er en fantastisk dag, og den blir bare bedre. Vi har kjempemange flinke

elever. De tar all energien fra deg, men gir deg samtidig så masse tilbake. De spør og gir tilbakemelding, får en til å skjerpe hode litt. De lærer og pakke, begynner å bli litt mer rolig i flyet. Begynner å få noe kontroll. Lite erfarne hoppere disse innklemte påskedagene gjør at elevene får seg opp til seks hopp på en dag! Det er sykt bra med C-182 Malvin som kun tar fire hoppere.

Alt stemmer disse dagene, og jeg må skryte av de som sto på disse dagene for å få det til å gå rundt. Stian Skansen – du pakket elevskjerner til diamant-medaljen. Jan Vegard HFL`llet som en gud, og lot alle andre

hoppe. Det er mange jeg skulle nevnt, som pakket elevskjerner som noen gale, sørget for at hoppfeltet gikk rundt med svært få erfarne hoppere.

Det ble en kanonstart på sesongen. Elever som bare mangler A-prøven før sertifikatet er i boks. Elever som har hatt sitt første line-hopp, frittfallhopp, utabile exit, utsjekkshopp. Gleden har vært enorm, og gir mersmak. I det jeg kjører fra Bømoen, treffer jeg en del av dem, med en kasse pils mellom seg. Kasse sier jeg, og bluker:

kasse svarer de – det kan jo være!

Jeg må reise, men hadde ønsket til å løpe etter kassen, gratulere og feire sammen med dem.

Antiklimaks er å våkne ja, og ikke ha noen som venter på en. En kan gå en skitur om en vill, eller en kan bare late seg. Gratulerer til alle elevene som gjorde sine første fallskjermhopp, frittfall og til og med tok A-lappen i påsken.

Elever – YOU ROCK!

SkyNord.com

Fallskjermutstyr på nett

FALLSKJERM - BEKLEDNING - HJELMER - INSTRUMENTER
GOPRO - NØDÅPNERE - RESERVEDELER - MK UTSTYR

GoPro
Be a HERO.

Vi har gunstige priser på utstyr fra Aerodyne, ta gjerne kontakt for uforpliktende tilbud.

WWW.SKYNORD.COM

butikk@skynord.com

Vi utfører 4 & 8 års kontroll på Cypres

I FORBINDELSE MED UTRULLING AV DE NYE
SKJERMKURSENE I REGI AV F/NLF BLE DET
ETTER SØKNAD FRA KRISTIAN MOXNES OG
ENDRE JACOBSEN SATT AV MIDLER FRA STYRET
TIL Å HENTE INN BRIAN GERMAIN.

Instruktørkurs skjermkjøring på Voss

HANS KRISTIAN ABELL **TEKST**
RON HOLAN **FOTO**

13 klubber sendte i alt 24 deltakere på langhelgen i slutten av mai. Målet med kurset var å gi de nye potensielle instruktørene økt kompetanse til å instruere i skjermkjøring og gjennomføre skjermkjøringskurs i egen klubb.

Bakgrunnen er siste års ulykkesstatistikk, diskusjoner på fagseminar, gode i oppgaver og flere ildsjeler sin innsats. Ønsket er to-delt: å snu statistikken, at folk i all hovedsak skader seg under bærende skjerm. Det andre er å styrke motivasjon hos hoppere til å bli flinkere og tryggere til å fly egen skjerm.

Kurset var en mix av teori og praksis i en sosial setting for å øke læringseffekten. Mox og Endre presenterte F/NLF grunnleggende og videregående kursene hvor målet med begge kursene er å trigge ønsket om å lære mer om skjermkjøring for uerfarne og mellomferne hoppere. Lek og læring i trygge omgivelser er i fokus ispedd diskusjoner rundt ulike temaer innen skjermkjøring. De to F/NLF-kursene er veldig like. Den store forskjellen er at diskusjoner og øvelser i lufta endrer seg ut på bakgrunn av erfaringsgrunnlaget til deltakerne.

Brian Germain delte gladelig og inspirerende sine kunnskaper og erfaringer med deltakerne. Han

gjennomgikk hva som er intensjonen med øvelsene i kompendiet sitt, som er oversatt og tilgjengelig på norsk på F/NLF sine websider. Deltakerne testet ut øvelser i praksis, og landinger ble filmet. Mellom hvert hopp ble øvelser og landinger gjennomgått, og deltakerne fikk øvd seg på å gi tilbakemelding på landinger til hverandre.

Det sosiale er en viktig faktor i fallskjersporten. Kurset ble innledet med innhopp i Aurland på torsdagen. Fredagen ble det omvisning og pizza i vindtunnelen, mens lørdagen ble den store høydaren med trekk i stor høyde og landing i hagen til Voss Bryggeri. Jeanette Lillås og Dag Jørgensen disket opp med grilling og nybrygget øl i

solskinn på terrassen med nydelig utsikt mot Lønahorgi.

At både spot og flyretning for innhoppet blei litt annerledes enn planlagt viste at selv den beste kunne gjøre feil... En og annen opplevelse blei det også, første gangs opplevelse (etter 25 år i sporten) med hva løsere bryststropp kan gjøre for en landing... og unngivelse av hindring i landingen utført i praksis på innhoppet...

Kurset ble rundet av på søndag formiddag med to meget interessante foredrag av Brian Germain, hvor han først utvidet verktøykassen til

deltakerne ved å gå gjennom vanlige utfordringer for hoppere i landinger med fokus på løsning. Deretter snakket han om hvordan en kan øke elevenes prestasjon gjennom å forstå og redusere frykten hos elevene gjennom ulike teknikker.

Det var en glad og sliten gjeng som dro fra Bømoen på søndagen. Oppfordringen til fallskjem-Norge er å være nysgjerrige på hva deltakerne har lært når de returnerer til egne klubber, slik at vi får spredd kunnskapen ut til flere hoppere. Bli med på et skjermkjøringskurs i sommer!

GEAR UP FOR OUR PRIZE DRAW

WIN A SKYDIVING VACATION!

AT SKYDIVE CITY ZHILLS

Order 3 of the following 4 items: **RIG • MAIN • RESERVE • AAD**
from **Sunshine Factory** between March 15 - November 1, 2013
and get a **FREE ENTRY INTO OUR PRIZE DRAW** to win:-

- **50 FREE jumps!**
- **FREE meals!**
(thanks to Janine/Hard Dock Cafe)
- **FREE pack jobs!**
(thanks to Khan/Nylon City)
- **FREE place to stay on the DZ (with a stocked fridge)!**
- **\$400 towards an airline ticket!**

Need gear? Get it here...

30 years in the business because we take care of our customers!

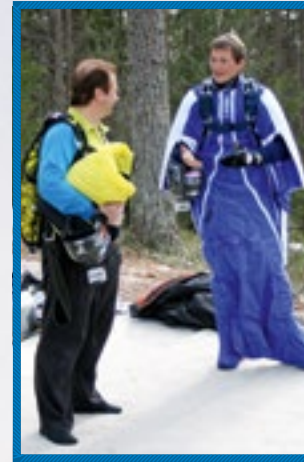
Visit our online store at www.sunshine-factory.com

or email Joannie or Dave:

joannie@sunshine-factory.com dave@sunshine-factory.com

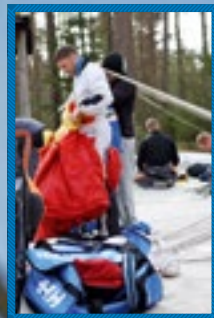
Follow us on **facebook**

Sunshine Factory, 4303 Skydive Lane, Zephyrhills, FL 33542
(International 1-813-788-9831)

Helikopterboogie med

Nimbus

PLANEN VAR Å KJØRE EN REPRISE FRA FJORÅRET...
ALTSÅ INVITERE ALLE FALLSKJERMHOPPERSOM HAR LYST,
LEIE HELIKOPTER, OG HOPPE TIL VI IKKE ORKER MER.
JAMMEN BLE DET IKKE SÅNN DETTE ÅRET OGSÅ!

ØYVIND SØNDERBYE **TEKST**
LARS ERIK LUND **FOTO**

EHC stilte opp og leverte varene til de grader. Været var heldigvis med oss, selv om noen kanskje kunne ønsket seg noen flere på gradestokken, og jordet vi landet på hadde akkurat rullet å bli mykt å godt, slik at alle fikk litt klin på de nyvaskede hoppdressene.

Fallskjermhoppere fra hele landet hadde tatt veien til Rakkestad for å starte sesongen med masse helikopterhopping. Men for oss i Nimbus, så har vi egentlig aldri noen sesongstart, for vi hopper hele året rundt.

Vi fikk også markert Nimbus sine 40 år, med en diger marsinpankake...
Smackte gått!

Siste løft ble selvfølgelig ølpress, og etter det ble det grilling av mat og fest langt ut på morgenkvisten. Vi er strålende fornøyd og håper å se dere alle igjen neste år også, eller ta turen innom oss på Rakkestad flyplass, kun en liten kjøretur fra Oslo!

442 av 444 grep!

BJ WORTH OG
HANS WORLD TEAM
INVITERTE I APRIL TIL
DET FØRSTE VERDENS-
REKORDFORSØKET I
DENNE NYE KATEGORIEN
AV STORFORMASJONER.
WORLD TEAM HAR DE
SISTE 18 ÅRENE SATT
VERDENSREKORDER I
STORFORMASJONER,
INKLUSIV 282, 357 OG DEN
GJELDENDE REKORDEN
PÅ 400, SATT I THAILAND
I 2006.

LISE NANSEN **TEKST**
GUSTAVO CABANA **FOTO**

Denne gangen ble det invitert til Eloy i Arizona hvor både vær og flykapasitet skulle ligge til rette for målet; en 2-poengs 222-manns. BJ annonserte også at han akter å "pensjonere" seg slik at dette ville bli det siste eventet for World Team.

World Team består av hoppere fra hele verden og er organisert i sektorer som i sin tur ledes av kapteiner. Norge er godt representert med to kapteiner (Pål Bergan og undertegnede). Pål jobber med vår svenske venn Sven Mörtberg og tar seg av de skandinaviske hopperne, mens jeg jobber med Rob Laidlaw og har ansvaret for basen. Det var flere nordmenn som kom gjennom nåløyet og som valgte å ta turen til Eloy; Jarle Bakk, Esben Evensen, Ronny Holen, Gudrun Rokne, Even Rokne, Monica Smines og Lars Wollebakk.

Flyparken bestod av Skydive Arizonas egne fly i tillegg til innleide Twin Ottere og Sky Vaner, i alt ti fly i formasjon. Den eminente og alltid blide Susie Taylor, til daglig sjefspilot på Skydive Arizona, sørget for å koordinere fly

og flyvere
underveis.

Kommunikasjonen
mellom hopperne og flyene
foregikk både visuelt og via radio.

Noen innkjøringsproblemer i forhold til
kommunikasjon og oksygen er det alltid når
omfanget blir av en størrelse som dette, men det løste seg
greit underveis.

Vi hadde syv dager til å gjennomføre oppvarming og rekordforsøk på. Arizona er kjent for sitt stabile vær med mye blå himmel, men den glimret med sitt fravær under to av dagene. Vi varmet opp med litt mindre formasjoner og testet ut ny separasjonsplan hvor vi separerte sammen i mindre grupper og trakk underveis. Trackinglederen flyr foran og trekker etter noen sekunder med separasjon, så tar en ny trackingleder over og gjør det samme. Ideen er å spre så mange hoppere som mulig både vertikalt og horisontalt. Litt innkjøringsproblemer var det også her, men etter hvert ble de fleste komfortable med denne måten å separere på.

Planen var å først bygge en 222-manns, deretter skulle 84 hoppere slippe grepene og fly forover for å plukke opp grep på formasjon to. Den første formasjonen var designet med en 42-manns base og seks sektorer. De

seks sektorene bestod av diamonds og løse stairsteps helt ytterst. Formasjonen var dekket og relativt vanskelig å bygge da det ikke skulle mye levelforskjeller eller tension til før man enten måtte slippe grepene eller ble "spyttet" ut. Eventet het "Fly it forward" så planen var at de ytterste stairstepene skulle slippe bengrepet og fly forover og plukke opp armgrepet på den samme hopperen. Etter hvert ble det klart at det fungerte bedre å bygge andreformasjonen først og heller fly "bakover" fra armgrepet til bengrepet.

Alt i alt gjorde vi 22 hopp, inklusiv tre rekordforsøk. På det andre forsøket droppet 82 av 84 hoppere sine grep i den første formasjonen og forflyttet seg og tok sine grep i den andre formasjonen. De to siste grepene kom like etter, men dessverre hadde hoppere fra en annen sektor da begynt å separere. 1-2 sekunder fra... Ugh!

BJ er av typen som ikke liker å fullføre det han setter seg som mål. Så hell i uhell – dette ble ikke den siste runden til World Team allikevel – vi får en bonusrunde neste år med nytt forsøk! Datoene er satt til 28. mars – 4. april 2014 og stedet er Eloy igjen. Planen er å speilvende den opprinnelige planen og fly bakover til formasjon to. Det ble ingen rekord, men World Team fullførte imidlertid hovedmålet som var ingen alvorlige skader eller ulykker under eventet. I tillegg er det veldig sosialt og hyggelig og man knytter mange nye bekjenskaper med hoppere fra hele verden. World Team lever i så måte definitivt opp til navnet i alle henseender.

IPC har i år definert en ny kategori med flerpoengs storformasjoner og et sett med regler for hvordan disse skal klassifiseres som verdensrekorder. De har definert "storformasjon" i denne kategorien som minimum 25% av gjeldende rekord. For eksempel er gjeldende verdensrekord i største formasjon 400, altså må man minimum lage en 100-manns eller større for å sette gyldig rekord med flere poeng. I tillegg sier de nye reglene at 35% av de som er med i formasjonen må bevege seg fra den første til den neste formasjonen. De som skal bevege seg kan enten gjøre dette individuelt eller i sub-grupper på inntil fire hoppere.

Brazilian record
NORMAN KENTFoto

Skydive Mexico

PUERTO VALLARTA
NORMAN KENTFoto

California state record

TRYOUTS
NORMAN KENTFoto

FOTOUTVALG

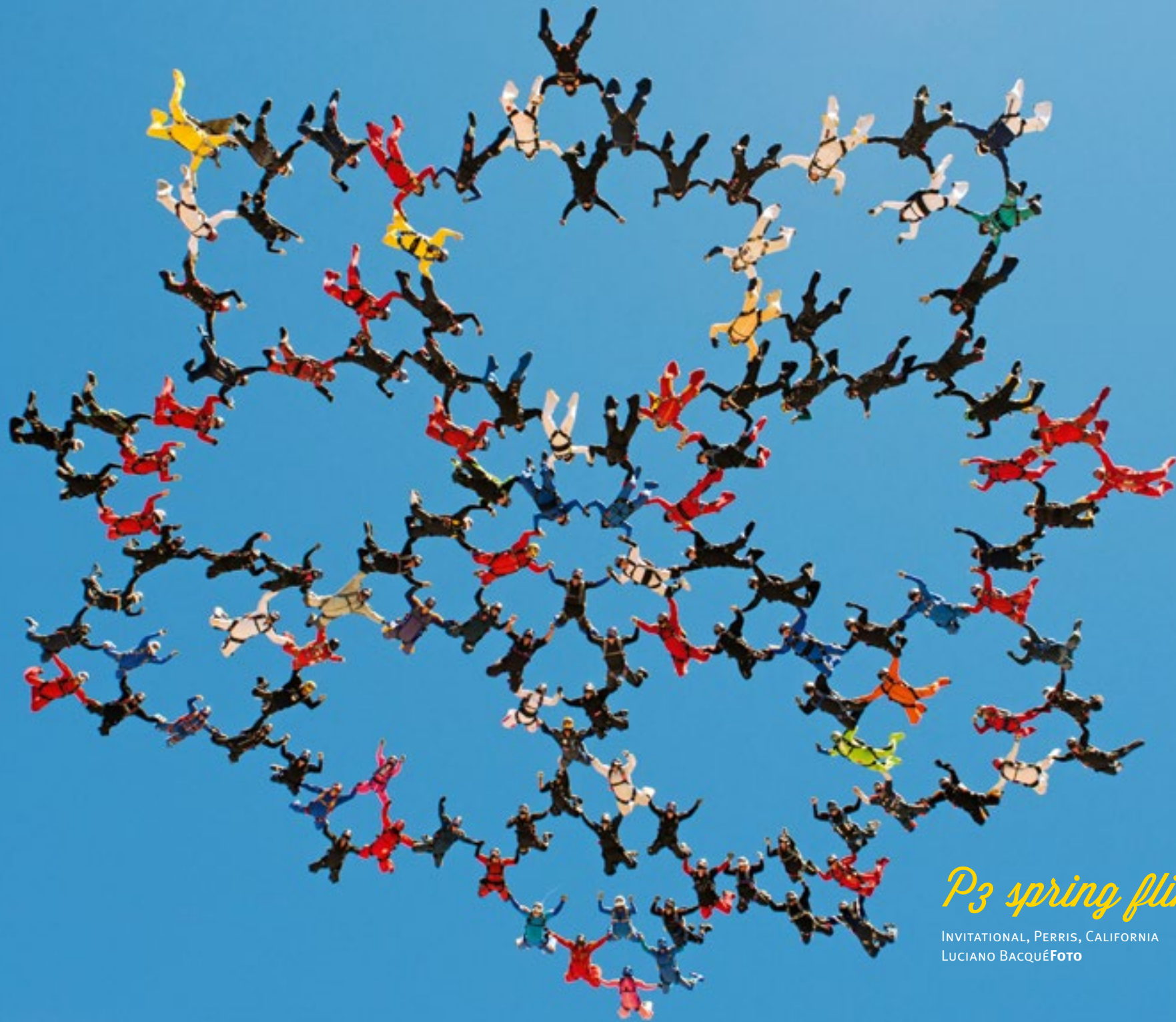

FOTOUTV ALG

100-way camp

LUCIANO BACQUÉFoto

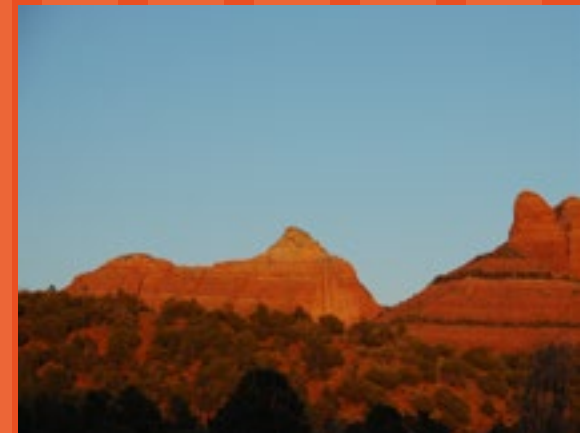
FOTOUTVAILG

P3 spring fling

INVITATIONAL, PERRIS, CALIFORNIA
LUCIANO BACQUÉFOTO

Freeflybasicen

NESTEN ETT ÅR HADDE GÅTT SIDEN VI SIST DRO HJEM FRA FREEFLYBASICEN OG SKYDIVE ARIZONA MED MYE NY KUNNSKAP OG MANGE NYE VENNER I BAGASJEN. ENDELIG SKULLE DET HELE OPPLEVES EN GANG TIL!

GRETHE VISTE **TEKST**
THERESE EMILIE TILREM **FOTO**

Også i år hadde arrangørene samlet sammen en god gjeng fantastiske coacher; i tillegg til Norge var både Sverige, Finland, Australia og USA representert. Det var rene Grand Prix med kunnskap; tusen takk til alle for veldig høy kvalitet på coachingen, we love you all!

Etter en flott tur til Grand Canyon og litt tjuvstarting med hoppingen kunne undertegnede endelig være med å ta imot de resterende 21 håpefulle deltakerne på flyplassen i Phoenix 23. mars, akkurat tidsnok for Påskeboogie og årets Freefly Basic. Det tok ikke mange timene før alle var i lufta, og takket være vår fantastiske ikke-skydiver venninne Ida i manifest ble det to uker med veldig effektive hoppdager. I år som i fjor var det høy fokus på safety; etter en lang vinter med lite eller ingen hopping var det bra med en myk start med fokus på skjermkjøring og landingsmønster. Nivået på årets Basic var veldig spredt; det startet med alt fra progresjonshopp til A-sertifikat og første FF hopp, til bratte tracking hopp og head down. De siste dagene hoppet alle i små til store grupper.

Ørken og ekstrem varme betyr økt sjanse for turbulens og såkalte dust devils. Da er det trygt å vite at både den norske delegasjonen på bakken og crewet til Skydive Arizona passer på de som er på løft; mer enn en gang ble vi igjen på bakken og det ble også en og to turer ned med flyet. Ett par ettermiddager ble det værhold, men det stoppet ikke instruktørene fra å ville lære fra seg. De holdt seminarer både i sikkerhet, freeflying og førstehjelp, og de hadde landslagseminar slik at deltakerne skulle få innblikk i hvordan de trener forran konkurranser. Veldig lærerike seminarer og god kunnskap å ta med seg videre!

Også i år var «The Burner» med oss! Hver morgen stilte norske morgenfugler opp for sunrise load med ballongen – med sola på vei over de små fjelltoppene og stillheten rungende over ørkenen er det en helt ny opplevelse å klatre opp på kurven for så å dette stille og rolig gjennom den allerede varme lufta. Er en på løft to får en også med seg jakten på ballongen sammen med The Burner's kone, dette er som en miniatyrgave av «Tornado hunters». Fantastisk start på dagen! Mange fikk også anledning til å hoppe fra Skyvanen, og gleden var stor da DC 3-en hostende og harkende ble startet opp og en tredve hoppere klatret inn den veldig smale døra og satte seg til rette for en heller lang men avslappende tur opp til 13 000 fot. Veldig gøy å være med på Freefly basicens sikkert eneste speedstar!

Det ble gjort mange flotte hopp på årets Freefly Basic, fire hoppere fikk A-sertifikat og to hoppere fikk B. Ett par kaker ble også delt ut til alles store glede! Gratulerer til Isac som var den hopperen i Basic-bataljonen som gjorde flest hopp, og hipp hurra for Arne Helge som lurte han trill rundt! Tusen takk til alle deltakere og coacher for to uker med magisk hoppglede, ninja-tunnelflyging og mye latter med gamle og nye venner. Det gledes stort til 2014!

CYPRES 2
Made in Germany

Tandeminstruktørkurs

JØRGEN KAARVAAG **TEKST**

JOHAN BRYHNI **FOTO**

Kurset blei holdt på Rikssenteret for fallskjemhopping som ligger på Østre Åra. Det var fire deltakere på kurset. Det er for lite (skal normalt være minst fem) for å holde kurset, men siden det blei avlyst i 2012 så blei det bestemt at vi kjørte dette kurset da det er stort behov for flere tandeminstruktører i Norge.

Kurset startet 31. mai og første dag består av gjennomgang av teori, utstyr, pakking og nødprosedyredrill. Masse drilling som og fortsetter på dag to, før vi starter med hopping når kandidatene og eksaminatoren føler seg sikker på at drillen sitter.

Hoppinga starter med ett solohopp. Deretter veksler kandidatene på å være i elev- og instruktørposisjonen. Det er totalt seks forskjellige hopp som skal gjøres, og det blir hele tiden lagt til nye ting og momenter på hoppene. Stabil exit, drouge ut etter tre til fem sekunder, skjempjøring, forskjellig type landing, ustabil exit, terminal, 360 h/v, drouge ut i 8.000 fot i terminal, trekk i 6.000 fot, og lignende.

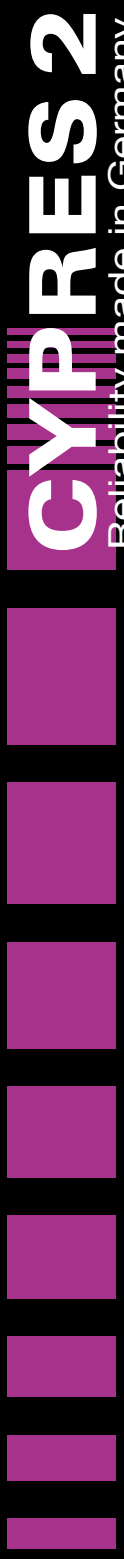
Alle hopperne som får delta på tandeminstruktørkurs er erfarne hopperer som har instruktørutdanning og minst 500 hopp. En ser allikevel at stressnivået øker rimelig kraftig utover i kurset når vi leser på de stadig nye ting. Uansett så taklet alle kandidatene oppgaven på en meget bra måte og alle besto kurset med glans. Kurset blei gjennomført uten omhopp.

Været var litt utfordrende noen ganger med litt værholding men klarte å gjennomføre hele kurset på de fire dagene som vi vanligvis bruker på tandeminstruktørkurs.

De nyutdannede tandeminstruktørene skal nå hoppe fem tillvenningshopp med en erfaren hopper (mint 100 hopp), så fem hopp med skarpe tandemelever hvor det ikke skal være med fotograf. Deretter er de klare for vanlig tandemhopping.

ALLE KANDIDATENE BESTO ÅRETS TANDEMINSTRUKTØRKURS PÅ ÅRA MED GLANS. KRISTIAN NORDAHL, LARS ERIK B. SYVERTSEN, KJETIL VISTE LEVIK OG MAGNUS WALSTAD – INSTRUERT AV JØRGEN KAARVAAG.

CYPRES2

Reliability made in Germany

SAFER SKYDIVES

> 3000 saves
~ 100 Million jumps

Photo: Joel Strickland - Varial Freely

Since sales began more than 22 years ago CYPRES is the unbeaten market leader. One reason is that it has never failed to activate and cut the loop when the conditions were met*. And that is above and beyond ...

*To our knowledge

www.cypres.cc

Grenland Fallskjermklubb har i år hatt en svært trist start på sesongen.

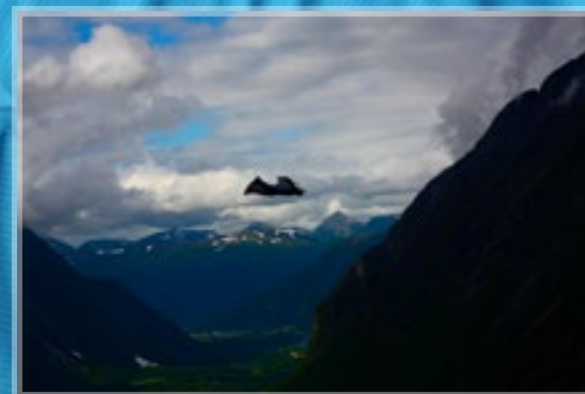
Vi har mistet to markante personligheter som på hver sin måte har satt dype spor i vårt hoppmiljø.

Savnet er stort, og sorgen er tung å bære. Men vi har gjennom 40 år hatt et svært godt miljø som en viktig bærebjelke. Vi står sammen, gamle og unge, erfarne og ferske, hoppere, familie og venner, og vi tar med oss alle de fantastiske minnene som Stenis og Kjell har delt med oss. De har gitt oss masse glede og kunnskap, og vi vil stå på for å dele videre alt de har lært oss, bringe gleden og gløden de hadde for den fantastiske idretten vi driver med videre til nye generasjoner av fallskjermhoppere.

Kjærlighet og omtanke går til familie og nærmeste!

Lina Kittilsen på vegne av Grenland Fallskjermklubb

Så skjedde det

FREDAG 29. MARS 2013 ENDTE SÅ TRAGISK OG UTENKELIG. STEN IVAR, STENIS - DØDE SÅ BRÅTT, HJEMME I SIN EGEN LEKEGRIND PÅ GEITERYGGEN, BARE 41 ÅR GAMMEL.

Sten Ivar hoppet fallskjerm i over 20 år. Han startet på kurs i Grenland Fallskjermklubb april 1990. Han hadde alt som skulle til for å mestre denne idretten. Han gikk raskt fra elev til selvstendig hopper. Utviklet god kunnskap, gode ferdigheter og gode holdninger. Han ble hoppmester og fikk ansvaret for egne elever. Deretter ble han kursinstruktør og tandemhoppmester, med meget gode tilbakemeldinger fra elevene. En periode var han fungerende hovedinstruktør for klubben. Sten Ivar var en markant person i hoppmiljøet,

og han gikk hele veien for å stille opp for klubben sin.

Ordet Mentor er et ord som går igjen både blant hoppere i Grenland Fallskjermklubb og Friskusene han var leder for.

Raus, hjelpsom, alltid blid, det lure smilet, en ekstrem tilstedeværelse. Og masse humor. God humor!

Det å sveve høyt og fritt var en viktig del av deg, Stenis. At det skulle ende så brått, med fallskjermen på ryggen var det ingen som kunne forestille seg. Hvil i fred Sten Ivar.

*Det liv er ikke lengst
som lengst har vart.
Den levde lengst
som fylte livet best.*

NAUMA JAKOBSSON

Til minne om vårt æresmedlem

Kjell Pettersen

ÆRESMEDLEM I GRENLAND FALLSKJERMKLUBB

KJELL PETTERSEN, OGSÅ KJENT SOM «FOTO-KJELL»,
HAR GÅTT BORT. MANNEN SOM ALLTID VAR TIL STEDE.

Det var da to av hans barn begynte å hoppe fallskjerm at Kjell fikk interessen. Han ble enkemann noen år tidligere, men stortrivdes hos oss. Grenland Fallskjermlubb ble virkelig klubben i Kjells hjerte, så da barna la opp fortsatte han å være i miljøet.

Med kamera og gode fotokunnskaper ble det mange fine bilder på feltet, derav navnet Foto-Kjell.

Jeg har aldri kjent noen som har vært mer genuint interessert i andre mennesker enn det Kjell var. Hvordan andre hadde det. Hvem har vel ikke hatt hyggelige samtaler på GFSK med Kjell? Han tok seg av alle: elever, erfarne, tandemsupportere, tilskuere, familie, barn, hunder! Det var alltid kaffe på kanna når Kjell var på feltet, og han hjalp til å holde det ryddig (alle fallskjermhoppere vet hvilken utfordring det kan være). Før han reiste ryddet han gjerne på kjøkkenet. Kloge ord og gode tips spredde han villig om seg. Han hjalp til med alt. HFL og radio'n tok han gjerne. Visste ikke hva godt han kunne gjøre for oss. Han var vår ildsjel. Vi trengte ikke å be Kjell om hjelp, for han kom oss i forkjøpet.

Selvstendig fallskjermhopper ble han ikke siden interessen oppstod i «godt voksen alder», men han fikk ni tandemhopp. Den største opplevelsen var da han fikk et tandemhopp på Jomfruland på 70-årsdagen sin. Det han ikke visste var at det var arrangert et overraskelsesparty. Venner og familie stod klare og tok han i mot, og det ble feiring til langt på natt. (Søk "Kjell på Jomfruland" på youtube.com)

Det er mange gode minner vi skal ta godt vare på, og årsfesten 2012 er intet unntak. Kjell var i storform, og han felte en tåre når han så vel fortjent ble utnevnt til æresmedlem i Grenland fallskjermlubb!

Kjell har slitt en lang kamp, sykdom plaget han i flere år, men han beholdt alltid humøret! Natt til tirsdag 21. mai gikk han bort, med sine nærmeste ved sin side. Kjell ble 73 år!

Gode tanker går først og fremst til familien.

Takk for alt du har gjort for oss, og hvil i fred Kjell.
Du vil alltid bli savnet.

Geirr Forsberg

P PROJECT ORANGE
CANOPY PILOTING • ACCURACY • CREW

10.16.13

PERFORMANCE DESIGNS PRESENTS PROJECT ORANGE AT SKYDIVE CITY ZHILLS, FL

EVENTS: RULES OF ENTANGLEMENT • LORD OF THE STRINGS: ONE SWOOP TO RULE THEM ALL

FINDING ZERO ALSO KNOWLEDGE IS POWER VISIT WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM/PROJECTORANGE.ASP

Kjære Trond – Mr. I to the B.

TROND BOLSTAD **FORSIDEFOTO** **FRIITTFALL #3/10**

Trond tok oss med inn i formasjonen under treningshoppene mot norgesrekord.

Du hadde en mer innholdsrik fritid enn de aller fleste jeg kjenner, med sertifikater for fallskjermhopping, paragliding og dykking. I tillegg tok du helikoptersertifikat for 5-6 år siden.

Din siste store lidenskap var skikjøring. Det har blitt mange turer for deg og Siri til Hemsedal de siste årene; enten på hytta til Christian eller hjem til Ingvild og meg. I mars var Ingvild, Siri du og jeg på skiferie i Zermatt i Sveits. En flott opplevelse for oss alle fire, og gode minner som vi alltid vil ha med oss.

Gode minner er så mangt. Jeg skrev dette til deg fra stuen hjemme i Hemsedal, hvor jeg både kunne se ned på jordet vi arrangerer Heliboogie hver høst – og bort til skianlegget hvor vi har hatt så mye moro sammen.

Jeg husker fallskjermkurset du, Knut og jeg holdt på DeLand i Florida i desember i 2011, og den påfølgende juleferien hos Marjorie og Vidar med Benedicte, Siri og Ingvild. Jeg husker Ekstremsportveko i fjor, når Benedicte, Siri og du "kapret" Hans Kristian og meg til en hyggelig lunch ute i naturen – dagen etter dødsulykken i Simadalen som Hans Kristian og jeg stod midt oppe i den gang. Jeg husker guttekveldene på Champagneria denne vinteren med Harald, Slinning og flere andre venner.

Vi er flere som har gledet oss over din

entusiasme for skikjøring de siste årene, og kanskje spesielt Ingvild, Christian og jeg som har et spesielt nært forhold til Hemsedal hvor du likte så godt å være. Fredag 12. april gjorde du igjen det du har elsket de siste årene – du stod på ski. Meningsløs uflaks – for den mest forsiktige og sikkerhetsorienterte av alle våre skivenner – gjør at du ikke lenger er blant oss.

Trond; det var vår felles interesse for fallskjermhopping som førte oss sammen for 12-13 år siden, våre mange utrolig hyggelige middager og turer med damene våre som videreutviklet vennskapet, og vår felles lidenskap for skikjøring de siste årene som gjorde at du ble en av mine aller nærmeste og beste venner.

Takk for alt du har vært for meg og oss kompis. Ingvild og jeg ønsker deg bunnløs pudder og blå himmel.

*Fly fritt min venn,
du vil alltid være
med oss. Didrik*

Skydive Spain

For beginners and progression

AFF Residential courses once a month, including transfers and 7 nights accommodation. Travelling alone..? Don't worry, you'll be part of the family from the moment you arrive. Places limited, contact us now to book your course.

Want to progress with FS or FF and obtain USPA A-Licence..? Our all inclusive Progression Courses including FS/FF coaching gets all the theory and practical sessions complete while getting you in the air for FS or FF training. Just get to Seville airport and let us do the rest..!

Course start dates: 22 Jul, 23 Sep, 25 Nov

For experienced skydivers

TrackDayz 6-7 July, 7-8 Sept

Flight Foundation canopy course 18-20 Oct

Freefly Essentials - small group organising 25-27 Oct, 21-23 Dec

Funshine Boogie - new 4 day format 28-01 Sept / Oct, 3-6 Oct

\$kysaver Weeks 1-5 July, 16-20 Sept, 18-22 Nov, 2-6 Dec

Christmas Boogie 25 Dec-01 Jan

★ **Fantastic team training rates:**
50+ team jumps
21,50 € / slot

Skydive Spain, Aeródromo La Juliana, Bollullos de la Mitación, Sevilla DZ: +34 687 726 303 Office: +34 955 766 056

info@skydivespain.com www.skydivespain.com

 SkydiveSpainOficina

 Skydive Spain

 SkydiveSpain

og hendelser 2012

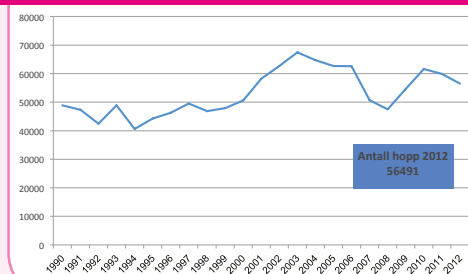
Hoppstatistikk

ENDELIG HAR VI FÅTT STATISTIKK TILBAKE I FRITTFALL! NOE Å FORDYPE SEG I OG Å REFLEKTERE OVER FOR HOPPERE PÅ ALLE NIVÅER.

MARIANNE NILSEN KVANDETEKST

Den nasjonale fallskjermstatistikken dekker to temaer, hoppstatistikk og hendelser. Det registreres en mengde med tall hvert år for ulike variabler. Noen av tallene slik som totalt antall hopp er enkle registreringer, mens andre grunnlag slik som hendelsesrapporter må kvantifiseres. Dette betyr at rapportene, som er en blanding av kvalitativ og kvantitativ informasjon må kvantifiseres i helhet. Tekst må bli tall. Registrering av rapporter, samt tolkning av hva som står der vil aldri bli en ufeilbarlig metode. Selv om man har utfordringer med presis registrering av data, og det er potensiale for forbedring av både system og rutiner, er det et relativt rikt materiale man har tilgjengelig. For hvert år tilkommer det også nye problemstillinger, og antall variabler øker. I det følgende presenteres noe av fallskjermstatistikken for 2012 som ble lagt frem på F/NLFs

UTVIKLING TOTALT ANTALL HOPP 1990- 2012

fagseminar 7. april i år, og fremlegget i sin helhet ligger på NLFs nettsider.

Hoppstatistikk

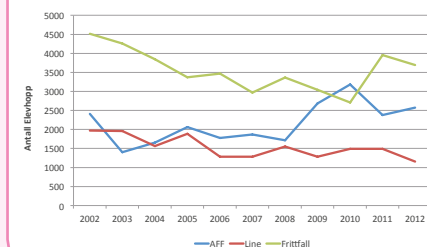
De to siste årene har det vært en jevn nedgang i totalt antall hopp, og i 2012 ble 56.491 hopp registrert (se figur 1). Dette er 5.000 færre hopp enn i 2010, og 11.000 færre hopp enn toppåret 2003. Den totale trenden viser at totalt antall hopp er svakt stigende. Det ble i 2012 gjennomført 45.036 treningshopp, og denne hopptypen hadde størst prosentvis nedgang på 6 % og ca. 3.000 færre hopp enn 2011.

Ellers kan man trekke frem tre andre områder når det gjelder hoppstatistikk. For det første gjennomfører færre og færre hopp i begynnelsen og slutten året, mens midten av året følger totaltrenden med svak stigning. For det andre, av hopptyper ser vi at det gjennomføres stadig færre konkurranse- og demohopp, mens trenden for tandem er stigende. Selv om antall tandemhopp gikk ned fra 2011-2012, er det en total økning på 70 % siden 1990. I 2000 hoppet vi ca. 1.000 tandem, i 2008 ca. 2.000 tandem, mens 2012 viser 2.856 tandemhopp. Når det gjelder elevhopp er det totalt sett en økning i AFF, og nedgang i line og fritt fall siden 1990. AFF har også en svak økning fra 2011, mens line og fritt fall her har gått ned (se figur 2). For det tredje ser man at underkjente ULT på 29 % var spesielt høyt sammenlignet med foregående år hvor det har ligget på ca. 20 %.

Hendelser

Det ble levert inn 146 hendelsesrapporter i løpet av 2012. Vi hadde høyeste antall skader siden 1996, mens for antall reservetrekk har antallet aldri vært lavere (ref. 1996) (se figur 3). Av de 146 hendelsesrapportene, omhandlet 40 rapporter andre ting enn reservetrekk eller skader. Dette var utilsiktet skjermåpning, hang fast i krok fra flyet, ikke festet bryststropp, regelbrudd/systemsvikt og nytt

UTVIKLING TYPE ELEVHOPP 2002-2012

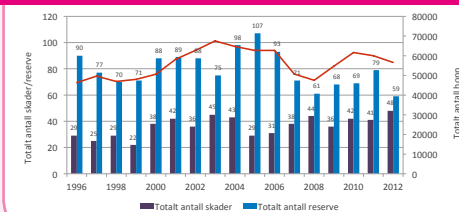

pilotsystem. Vi deler inn hendelsene i henholdsvis skader og reservetrekk og beskriver disse kort. Til sist ser vi på skader, reserve og hendelser totalt for henholdsvis elever og mellomfarne/erfarne hoppere fordelt på første og andre halvdel av 2010- 2012.

Skader

I 2012 hadde vi mange skader (se figur 4). Vi hadde 20 skader på elever, 12 på mellomfarne og 16 skader på

ANTALL SKADER OG RESERVE I FORHOLD TIL TOTALT ANTALL HOPP 1996-2012

og hendelser 2012

erfarne. Når det gjelder ratio er denne veldig lav for elever som gjorde bare 371 hopp før noen skadet seg. For mellomferne og erfarne ble det til sammenligning gjennomført 1.650 hopp. Utelending var assosiert med 14 skader. Dette er et ganske høyt tall hvis man ser på totalt antall skader. Når man ser på skadene samlet, omhandlet mange av disse at man var forslått i landingen uten at det var rapportert konkrete skader som f.eks. brudd. Av alvorligste grad hadde man to ulykker som resulterte i dødsfall. Den ene hendelsen var i forbindelse med fjellflyging, mens den andre trolig omkom i innflygning med hookturn. Eksempler på andre skader var overtråkk, brudd i arm, vondt i kne etc. I alvorlighetsgrad ser det ut til at 2012 var relativt lik 2011 og 2010.

Reserve

Både for tandem og for mellomferne/erfarne ble SUs ratiomål nådd for 2012. Tandem hadde beste ratio noensinne med 1.428 hopp før reserve, mens mellomferne/erfarne gjorde 1.075 hopp før reserve. Elevene gjorde 571 hopp før reserve, og dette er nære SUs mål på 1:600. Når det gjelder kategorisering av

reservetrekk for mellomferne/erfarne (totalt 48), var 25 av disse i kategorien tvinn/spinn, 14 pakkefeil, 3 i forbindelse med vingedress, 1 pinne perforert pilotbånd og 1 freefly utsjekk med elevutstyr. Av elevenes 11 reservetrekk var 1 pakkefeil, 2 cypresfyringer, samt ulike ting som lineover, høy slider og fastlåst brems.

Skader, reserve og hendelser:

halvårsinndeling 2010- 2012

For elever ser vi at antall skader, reserve og hendelser total har et inkonsekvent mønster. Med dette menes at det ikke er noe systematikk i at andre halvår har en konsekvent bedre ratio enn første halvår. I 2011 hadde elever bedre ratio i andre halvdel innen alle tre kategorier. I 2010 var det dårligere, og i 2012 et bildet delt (se figur 5).

For mellomferne/erfarne (inkl. tandem) er mønsteret i større grad konsekvent (se figur 6). Andre halvdel viser langt bedre ratio for alle kategorier, gjennomgående for alle tre årene.

Oppsummering

Som en langtidstrend er totalt antall hopp stigende, men synkende fra 2010. I første og fjerde kvartal gjør vi stadig færre hopp. Nedgang gjelder også for konkurranse og demohopp, mens tandem gjør suksess. Det samme gjelder AFF, mens line og fritt fall synker.

Hendelser for 2012 inneholdt flere skader og færre reservetrekk sett i forhold til tidligere år. To dødsulykker er også «flere» enn tidligere hvor man i lange perioder har unngått dette. Ellers en del benskader. Et økende antall rapporter inneholder systemsvikt/regelbrudd, noe som er positivt for å dokumentere områder man må jobbe med. Få reservetrekk medførte god ratio for alle hoppgrupper.

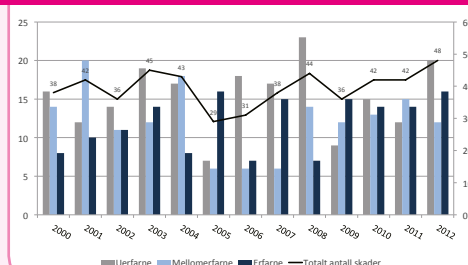
ANTALL ELEVHOPP PER SKADE-RESERVE-HENDELSE HALVÅRSINNDELING

Årstall	Antall elevhopp	Hopp per skade	Hopp per reserve	Hopp per hendelse totalt
1. halvdel 2010	3698	462	308	205
2. halvdel 2010	3684	409	307	154
1. halvdel 2011	3187	354	354	110
2. halvdel 2011	4637	662	927	386
1. halvdel 2012	3275	298	1092	137
2. halvdel 2012	4150	461	519	166

Tandem satte rekord, mål nådd for mellomferne/erfarne, og nesten for elever.

Ratio for hendelser fordelt på halvår viser konsekvent bedre ratio for mellomferne/erfarne, mens man for elever ser et inkonsekvent bilde.

ANTALL SKADER OG ERFARING 2000-2012

ANTALL HOPP FRA E FARNE/MELLOMERFARNE/TANDEM PER SKADE- RESERVE- HENDELSE, HALVÅRSINNDELING

Årstall	Antall hopp	Hopp per skade	Hopp per reserve	Hopp per hendelse totalt
1. halvdel 2010	23994	1845	1143	615
2. halvdel 2010	37651	3137	1215	710
1. halvdel 2011	20562	1869	709	388
2. halvdel 2011	39367	2812	1125	562
1. halvdel 2012	20168	1551	720	360
2. halvdel 2012	36323	2422	1211	886

Den Blå Pelikanen flyr!

DEREK BROUGHTON,
ANDREAS HEMLI
BARTON HARDIE
ROB POOLEY

Hva er VFS

VFS er en stor gren internasjonalt, og også den raskest voksende grenen i fallskjermporten. Det er en god mulighet for at den kan bli det også i Norge.

VFS er en gren hvor man bygger formasjoner i sitt og head-down. I en konkurranse består et lag av fem hoppere, fire som bygger formasjonene og en kameramann som flyr under formasjonen. Målet er å sette poeng ved å bygge flest mulig forhåndsbestemte formasjoner i løpet av de første 35 sekundene av et hopp. Hver formasjon gir et poeng og det laget som her flest poeng etter åtte hopp får klatre til topps på premiepallen.

Project Blue Pelican

ble satt i gang av Derek Henry Broughton tidlig på nyåret i 2013. Etter å ha konkurrert i freefly og FS i mange år ønsket han å bruke det han hadde lært i denne nye grenen som har elementer fra begge disse grenene. Etter å ha tatt noen telefoner ble det fort et lite møte med planlegging, og før vi visste ordet av det var laget et faktum. VFS laget består av Dennis Barstad, Tom Frode Henriksen, Arnstein Ottvad (kamera), Andreas Håland Hemli og Derek Henry Broughton. Laget trener i disse dager intensivt frem mot EM og WC i Bosnia i august, med flertallige samlinger i tunnelen på Voss, to turer til California og trening i Norge og Sverige utover sommeren. Planen er å trene ca 15-20 timer tunnel og ca 300 hopp fra fly før EM/WC i august. Vi leier inn eksterne VFS coacher til både tunnelcamper, og treningscamper i utlandet. Vår første treningsleir til Lodi California var en stor suksess. Vi gjennomførte 85 hopp, med bratt læringskurve. Solen skinte

NORGE HAR I ÅR FÅTT ET NYTT VFS (VERTICAL FORMATION SKYDIVING)

LAG – BLUE PELICAN! DET HAR ALDRI TIDLIGERE VÆRT SATSET PÅ VFS I NORGE, OG DETTE VAR DET PÅ TIDE AT DET BLE GJORT NOE MED.

og pelikanen fløy formasjoner for første gang!

Lagnavnet "Blue Pelican" har en hemmelig opprinnelse som ALDRI kan bli kjent offentlig!

Intensjonsplan og mål for Project Blue Pelican

Vi på laget har personlige utviklingsmål, felles mål for laget og intensjon om å påvirke det norske fallskjermmiljøet.

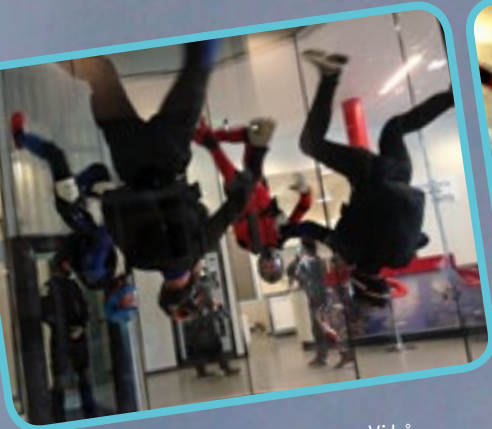
Intensjonsplanen vår handler om hvordan vi ønsker å påvirke det norske

fallskjermmiljøet med våre aktiviteter.

Vi ønsker at det vi starter i år skal få ringvirkninger i mange år framover. Først og fremst håper vi at dette kan være starten på et VFS lag som i fremtiden etablerer seg som et av de førende lagene i Europa. For at dette skal være realistisk må VFS på sikt bli en del av det norske landslagsprosjektet.

Per i dag har vi fått stor støtte fra fallskjermforbundet i at de hjelper laget med økonomisk støtte til avgiften til EM og WC, og vi har også fått landslagsstatus som gir oss mulighet til å skaffe andre

sponsorer. Vi håper videre at forbundet vil holde et landslagsuttak til høsten og at det kan bli en fremtidig satsing på VFS.

Vi håper også å skape en økende interesse for VFS i Norge og at VFS en gang i fremtiden kan bli en NM gren. Et av de viktigste leddene i denne intensjonen er at vi parallelt med å utvikle oss som lag også utvikler oss som coacher i VFS. For at interessen skal bli noe mer enn nettopp det (interesse...) må kunnskap og muligheter til å få lære om, leke med og øve VFS gjøres tilgjengelig for norske hoppere. Vi tror det her er viktig å utvikle kompetente coacher i det norske fallskjermmiljøet.

Når det gjelder lagets mål så satser vi svært friskt. Vi setter mål om å ta medalje i EM allerede i år. Samtidig satser vi på å bli blant de fire beste nasjonene i WC. Dette er harde målsettinger, men vi gir også gass! Sikt høyt og om det viser seg at du ikke nådde målet så kom du temmelig høyt uansett, sikt lavt og det er dit du når... Lavt...

Et viktig uttalt mål har også vært å ha det gøy på treningssamlinger. Så mellom all debrief, dirt-diving

osv holder vi en spøkefull tone med mye moro.

Vi ser en stor interesse for laget og er svært fornøyd med støtten vi får i miljøet. En uke etter at vi lanserte facebookside hadde vi over 500 som følger oss og det stiger jevnt. Vi får flere tilbakemeldinger om at det er mange som synes det er gøy at vi satser og at det nå blir et norsk VFS lag. Flere andre har uttrykt at de også ønsker seg VFS lag, det er så vidt vi vet andre som er i gang med prosessen av å lage seg lag (som satser mer moderat) og vi har allerede mottatt de første forespørslene om spesifikk VFS-coaching.

Vi håper mange vil følge vår vei og støtte oss i kampen om edelt metall i Bosnia i august. Gå gjerne inn på lagets facebookside «Blue Pelican». Der har vi blant annet lagt ut bilder av divepoolen i VFS som viser alle formasjonene vi må gjøre i konkurranse.

Med ønske om en trygg sommer fylt med BLUE SKIES på alle norske hoppfelt!

KONKURRANSE-LAG

CYPRES 2
highest reliability

Golden Lockpins i Bodyflight

GOLDEN LOCKPINS HAR NÅ EKSISTERT SIDEN SOMMEREN 2010, OG VI HAR DELTATT I ALLE NM SIDEN DEN GANG, DOG MED EN STAND-IN UNDER NM I VOSS. VI HAR OPPLEVD LITT AV HVERT SAMMEN, MEN VI HADDE FREMDELES IKKE DELTATT PÅ EN INTERNASJONAL KONKURRANSE. SÅ JA, DETTE VAR VÅR FØRSTE INTERNASJONALE KONKURRANSE.

YNGVE HAUGOM OG LAGET **TEKST**

Til tross for at vi har holdt sammen i noen år, så har ikke laget veldig mange hopp, og vi kvalifiserer fremdeles til å kunne stille i intermediate klassen (A-klassen), etter de gamle norske reglene. Men slik blir det når enkelte på laget har bare 25 hopp når de deltar på sin første Basic. Derfor stilte vi også i A-klassen i Bodyflight World Challenge 2013.

Vi hadde ikke noen særlige forventninger til hvordan det skulle ende resultatmessig, siden vi ikke kjente til de andre lagene, men vi gledet oss til å delta på en såpass stor internasjonal konkurranse hvor flere av verdens beste lag og trenere innen FS-4 deltok. Det i seg selv er en stor opplevelse!

Vi hadde som vanlig tatt inn hos Andy på Bedford Park House, og som vanlig var servicen upåklagelig, med "Full English breakfast" hver dag om vi ville det. Kunne bli litt for tung kost før konkurransen, og spesielt bekymret var vi for vår point Tony's etterhvert så svære rumpe.

Kryptrening

Vi hadde satt av et par dager for å trene med laget i forkant av konkurransen. En god og rimelig måte å trene på formasjonshopping er kryptrening for å simulere bevegelsene vi gjør i fritt fall. Hver bevegelse er navngitt med en bokstav eller et tall for å enkelt kunne beskrive en runde. En runde på kryperne kan derfor være F-A-7. Etter det kryper vi A-5-5. Nå begynner Tony, som var på do når vi lagde trekningen, å bli forundret - man gjør da aldri samme bevegelse to ganger i løpet av samme runde? Når han så ser neste runde 7-0-N-4 begynner han å ane ugang. "Dere jævlere", utroper han - "trekningen sier FAT ASS TONY!" Og det hadde han rett i - gode kamerater er viktig å ha i en lagsport.

Dag 1

Første dag av konkurransen startet med trekning av hoppene, i alle fall for AAA-klassen. Stemningen steg og man kunne føle konkurransenervene, iveren og spenningen dirre i luften. Etter hvert som alle hadde fått sine hopp tildelt, bar det til krypeområdet, hvor alle lagene tørrtrene på hoppene før de skulle inn i tunnelen. Det var nok krypebrett for at rundt 8-10 lag kunne legge seg ned og rulle hoppene samtidig. Vi hadde omtrent to timer mellom hvert hopp, så det var ingen problemer med å få tid til å tørrtrene.

To norske lag deltok på World Challenge, Polaris i jenteklassen, med Ditta som stand in på point, og Golden

Lockpins. Ellers må det også nevnes at Lise Vikan gjorde comeback. Selv om det var med et dansk lag så gjorde Lise sitt for å fornorske laget ved å forsøke å gjøre ett av de danske flaggene om til et norsk ved å fargelegge det med en blå stripe i midten. En annen nordmann, Kjetil Rookie Nordin, var selvfølgelig også med, med sitt danske lag AirPlay. Så mange danske lag var det faktisk i år, at de fikk et helt eget lagrom hvor de kunne slappe av mellom hoppene sine. I det minste fikk vi andre i alle fall et par meter ekstra hylleplass i fellesarealet siden de ikke brukte det...

Etter første hopp var vi på Golden Lockpins relativt godt fornøyd med innsatsen, men vi ante jo ikke hvordan vi lå an sammenlignet med de andre. Spenningen var derfor stor da vi samlet oss foran skjermene hvor man kunne følge med på dømmingen i nær sanntid, og den steg til nye høyder da vi etter dømming kunne konstatere at vi lå på en delt andreplass. Spenningen dalte dog etter hvert som vi havnet litt og litt lenger bak de andre lagene, og etter fem runder lå vi 6-7 poeng bak andre og tredjeplassen. Vi begynte å ane at pallen glapp...

Dag 2

Første hopp på andre dag startet med et lite comeback. Laget på andre plass tapte plutselig sju poeng og vi lå nå likt på tredje plass. Spenningen steg igjen, og det samme gjorde konkurransenervene. Dessverre, for oss, klarte vi ikke å holde nervene helt under kontroll til siste slutt. Pallen glapp, noe som selvfølgelig var veldig kjipt, men vi var absolutt en erfaring rikere,

World Challenge 2013

og vi hadde gjort en jevnt over bra konkurranse. Vi dro jo dit for å få konkurranseerfaring og for å ha det gøy!

Andre lag

Det var også veldig spennende å følge med på de andre lagene, både i vår klasse og i de øvrige klassene. AAA-klassen ble vunnet overbevisende av Belgiske NMP PCH Hayabusa med hele 307 poeng på 10 runder, altså et snitt på 30,7 poeng! Kjetil sitt lag Airplay tok en imponerende 21. plass med 16,3 poeng. Ikke verst for et lag som kun har trent sammen et par år. Og Polaris tok en sterk fjerdeplass i dameklassen med et snitt på 19,9 poeng!

Fun flag

Det er blitt en tradisjon rundt internasjonale fallskjerm-konkurranser at et stort gult flagg med bokstavene FUN er gjemt, men tilgjengelig for alle lag å finne under konkurransedagene. Laget som finner flagget og holder på det til konkurransen er over kan ta det med seg hjem, sy på sitt eget lagnavn, for så å å gjemme flagget under neste konkurranse.

Iløpet av dagene ble det vist bilder på poengskjermene som ga hint til hvor FUN-flagget var blitt gjemt i år. Et av de siste hintene vist var et bilde av kafeteriaen, oppholdsrommet der lagene møtes for å se på de siste runder og resultater. I samme rommet finner du også Flow-rideren: en stor innendørs surfebølge. I pausen benyttet vi muligheten til å lete etter flagget, både høyt og lavt: bak de store reklameplakatene, over og

under spisebodene, mellom klespaggene som hang fremme for salg. Mens vi sakte endevendte lokalet begynte betjeningen etter hvert å spørre hva vi holdt på med.

Til slutt ble flagget funnet av et lag på bakre vegg av Flow-rideren. Stolte står laget frem og viser at de har funnet flagget. Det de ikke visste var at betjeningen har ventet ved start-knappen til bølgemaskinen hele tiden. Funnet ble en fuktig fornøyelse.

Indiske restauranter

Jeg er ikke spesielt begeistret for utvalget av spisesteder i Bedford. Etter å ha nevnt min frustrasjon til min svigermor sendte hun meg en nettlink til en restaurantguide for Bedford. Hvorfor er jeg frustrert når Trip Advisor lister opp utallig asiatiske spisesteder?

Problemet er ikke at det ikke finnes spisesteder i Bedford - men av de mange restaurantene som finnes er alle indiske! Man kan si at Bedford har én indisk restaurant på hvert hjørne, men det ville ikke være korrekt. Landsbyen har nemlig flere indiske restauranter på hvert hjørne! Til og med indisk kan bli litt kjedsomt i lengden.

Etter en lang dag i vindtunnel hadde laget bestemt seg for å besøke en god kinesisk restaurant vi hadde vært innom på våre tidligere besøk til Bedford. Beef Chop Suey, Chicken with cashew nuts in spicy sauce, Peking Duck – hørtes alt veldig godt ut etter en slitsom dag. Vi ble derfor forskrekket da vi fant ut at, av alle restaurantene i Bedford, var det den ene kinesiske som hadde gått konkurs!

Next steps

– herover forfattes en betenkning

Etter World Challenge har vi opplevd både oppturer og nedturer rent psykisk. Kaptein Yngve var i utgangspunktet

svært fornøyd med 4. plass, men på grunn av at han, som kaptein, blir tilskrevet det meste av skyld for at pallplassen røk, har nok selvtilfredsheten stilnet noe, og fokus rettes nå fremover. Vi har derfor bestemt oss for nok en runde i tunnel før NM går av stabelen.

Kaptein Yngve kommer jo som kjent fra Dovre og for å knesette hans naturlige skepsis til store flyvemaskiner og indisk mat, vurderer laget nå heller å kjøre bil til Voss for å benytte oss av tunnellen (Vossvind) som finnes der. På den måten kan Yngve sitte i sin grønne favorittkosebukse hele bilturen uten å måtte tenke på flyselskapenes dresskoder, ha Ingvild sovende ved sin side og Mario og Tony utålmodig i barnesetene bak – akkurat slik han liker det best. På den måten har Yngve noe trygt og kjent å forholde seg til, og vil nok komme frem til Voss med hans sedvanlige pågangsmot og hans ukuelige drøm om pallplass.

Mario på sin side kan sitte bak i bilen og leke

med sine hundrevis av elektroniske leketøy, og Tony er jo stort sett forbannet på alt og alle uansett, så da er han i alle fall trygt plassert i barnesetet der Yngve vil ha ham.

Avslutningsvis nevnes at dette siste kapittelet først og fremst er skrevet for å drive litt gjen med Yngve, som har drevet så mye gjen med "oss andre" tidligere i artikkelen.

Vi håper forøvrig at Vossvind klarer å få stablet på bena en tilsvarende internasjonal konkurranse etter at det ryktes at de har hatt personell til stede for å rekognosere og se hvordan slikt kan gjennomføres. I samme åndedrag vil vi oppfordre flest mulig norske fallskjermhoppere til å dele gleden ved konkurransehopping og formasjonshopping med oss! Hvis noen skulle lure på noe om hvordan de kan komme i gang, eller ønsker å vite mer om formasjonshopping, så er det bare å ta kontakt! Vi deler gjerne våre erfaringer, og det er jeg sikker på at alle andre FS-lag også gjør hvis de blir spurt!

Vi ses på NM!

Bedford World Challenge

FØRSTE HELG I APRIL ARRANGERES WORLD CHALLENGE, VERDENS STØRSTE VINDTUNNELKONKURRANSE I BEDFORD, ENGLAND. FOR MEG ER DET VERDENS MORSOMSTE KONKURRANSE, OG DEN BLIR BARE BEDRE OG BEDRE. JEG HAR TIDLIGERE KONKURRERT I 2008 OG 2009 MED NORSKE LAG, PLUSS 2012 OG 2013 FOR DANSKE.

KJETIL NORDIN **TEKST**
MICHAEL STILLING **FOTO**

For de uinvidde kommer det her en kort forklaring på konseptet. Det konkurreres i FS4, Freely og Dynamic 4-way. FS4 er soleklart størst, og også det eneste jeg har forstand til å skrive om her. Det er hele fem forskjellige kategorier i FS: Open, Advanced, Intermediate, Rookie og Female, som tilsvarer åpen klasse. Man får trekningen av rundene torsdag kveld. Så flyr man de første fem konkurranserundene på fredagen, og de resterende fem på lørdag. Etter det er det en stor fest.

Den danske delegasjonen stilte i år med hele fem lag. Mitt lag, AirPlay, tok bronse i Advanced-klassen i fjor og rykket opp til åpen klasse i år. Konkurransen gikk veldig bra for AirPlay, og vi slo dem begge to. Vi ble beste danske lag, men måtte se oss kraftig slått av skandinaviass stolthet; Polaris, som knuste oss med god margin. Jeg benyttet anledningen til

å skryte til mine danske venner om at jeg har vært på lag med dem alle sammen, enten i NM eller i VM.

I tillegg hadde vi med to player coach lag. Jeg tok ansvaret for AirPlay Blue i intermediateklassen. Der møtte vi også uslåelig norsk motstand, i form av Golden Lockpins. Det skulle nesten bare mangle at de var suverent bedre enn oss, ettersom de har fire år med trening, og vi hadde en time. I tillegg var det hele 16 lag i konkurransen, så vi følte oss aldri i direkte konkurranse med dem. Vi endte opp på en fin 11. plass, mens Golden Lockpins fikk en langt mer overbevisende, men dog litt sur 4. plass etter å ha kjempet om pallplass gjennom hele konkurransen. Nok en gang benyttet jeg sjansen til å skryte av at jeg hadde vært på lag med dem alle sammen, enten i FS8 eller FS4 i VM og/eller NM.

I Rookie-klassen stilte min lagkamerat Lars Petersen som kaptein. Med seg hadde han blant andre Lise Vikan fra Norge. Det skulle vise seg at de skulle kjempe for å unngå sisteplassen. Mye på grunn av heroisk innlånt innsats fra Norge, gikk det i orden. Feathers ble nr 9 av 10 lag. Igjen kun med en times trening. Fordi Danmark stilte

mannsterke ble vi tildelt et eget rom til delegasjonen. Vi fikk tre svære sofaer, og et stille sted man kunne trekke seg tilbake til. Det var spesielt deilig for oss som var med på to lag. Trude Sviggum har uttalt at hun har planer om å arbeide hardt for at Norge skal få et finere rom enn Danmark neste år, og jeg sier bare challenge accepted.

Men uavhengig av hvem som får det største rommet, vil jeg på det varmeste anbefale alle å delta i World Challenge. Det er fantastisk morsomt for alle ambisjons-, og erfaringsnivåer. Intermediateklassen i NM har en av verdens høyeste standarder, på grunn av player coach formatet. I World Challenge kan man få internasjonal sparring. Finland vant Intermediate i år. Neste år vil jeg gjerne se Norge øverst. Og gjerne nederst også. For noen handler det om å prestere. For andre er det stemningen, atmosfæren og festen som er det viktigste. For min del er det begge deler. Hvor mange andre steder kan man konkurrere med 36 andre lag fra hele verden, ende opp på delt 21. plass med Qatar og Sveits, ett poeng bak Tyskland, og ett poeng foran et internasjonalt lag? Ikke finnes det weatherholds heller.

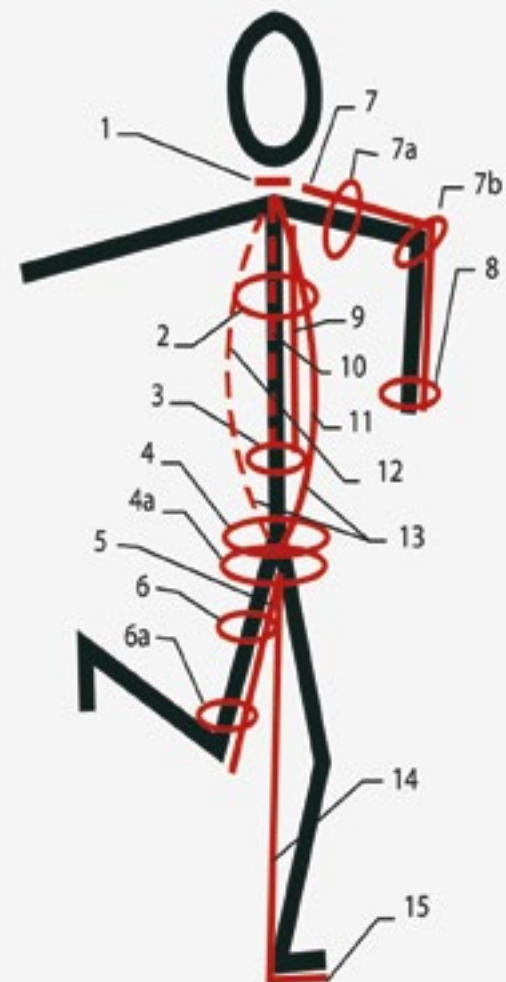
Kort oppsummert er det verdens beste mulighet til å konkurrere internasjonalt uten at det koster særlig mye penger, eller tar særlig mye tid. I den andre enden kan man fine så gode lag, at verdensmestere har blitt slått. Med andre ord, World Challenge anbefales for alle.

SD COLLECTION

MÅLESKJEMA HOPPDRESS

1	skulder ↔ skulder	cm
2	rundt bryst	cm
3	rundt midje	cm
4	rundt hofte	cm
4a	rundt hofte (jente)	cm
5	skritt ↔ midt på kne	cm
6	rundt tykkåret	cm
6a	rett over kne	cm
7	skulder ↔ håndledd	cm
7a	biceps	cm
7b	albue	cm
8	håndledd	cm
9	armhule ↔ midje	cm
10	nakke ↔ midje	cm
11	skritt ↔ hals	cm
12	skritt ↔ nakke	cm
13	hals ↔ skritt ↔ nakke	cm
14	skritt ↔ gulv	cm
15	skotupp ↔ hæl	cm
16	høyde	cm
17	vekt	kg
18	gutt/jente	
19	bestillingsdato	

farger nylonstoff: hvit, lys grå, gul, orange, rød, blåturkis, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongeb blå, marine, svart.

farger bomull: hvit, gul, grønturkis, rød, magenta (sterk rosa), burgunder, lys lilla, lys kongeb blå, marine, svart

farger spandex: hvit, lys grå, mørk grå, gul, sennep, rød, burgunder, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongeb blå, marine, svart

Når du tar målene bør du ha på deg det du vanligvis har under hoppdressen på sommeren. Husk at dressen blir lik de målene du oppgir - ferdig sydd.

SKYDESIGN COLLECTION • LUNDEVEIEN 20 • 2435 BRASKEREIDFOSS
MOB: 90 78 73 70 • TLF/FAX: 62 42 33 10
URL: WWW.SDCOLLECTION.NO • E-POST: BESTILL@SDCOLLECTION.NO

JEG BESTILLER HERVED:

HOPPDRESS PRIS

☐	slick suit nylonfront	2.170,-
☐	slick suit bomullsfront	2.300,-
☐	bomulldress	2.300,-
☐	lett type boogieutgave	2.300,-
☐	kameradress big wing	2.390,-
☐	kameradress small wing	2.150,-
☐	freeflydress	2.340,-
☐	blyvest (3 kg m/ekstra lommer)	760,-
☐	varmetight (Polartech power stretch)	760,-

EKSTRAUTSTYR

☐	forsterket kne	100,-
☐	polstret kne (med varmestoff)	170,-
☐	lag grep (ben grep)	220,-
☐	doble armgrep	120,-
☐	booties standard	470,-
☐	stringbooties standard	590,-
☐	stringbooties med regulering	710,-
☐	Arcteryxbooties	710,-

PRIS

☐	pynte- og forsterkningsbånd	145,-
☐	sliderholder	65,-
☐	dobbel nylonfront (lyse farger)	300,-
☐	løs varnehals "smekke"	280,-

FARGER

- front: _____
- ben: _____
- rumpe: _____
- spandex sider: _____
- spandex rygg: _____
- spandex skritt: _____
- arm ytters: ☐ bomull ☐ spandex
- forsterkningsbånd: _____
- grep/vinge: _____

Prisene er inklusive moms.

- ☐ Jeg ønsker å betale i oppkrav (+ porto) ☐ Jeg ønsker å betale med kredittkort (+ porto)

- ☐ VISA kortnummer: _____ Utløpsdato: _____
- ☐ Euro/Mastercard kortnummer: _____ Utløpsdato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ Poststedsted: _____

Telefon: _____ Mobil: _____

MAIL BESTILLING TIL:

bestill@sdcollection.no

Oppstarten

Vi fikk den verste oppstarten på årets sesong man kan tenke seg, ved at Sten Ivar Bjørge omkom i forbindelse med et wingsuit hopp langfredag, 29. mars på Geiteryggen.

Det var den tredje fatale ulykken Fallskjermseksjonen har opplevd på ni måneder og den fjerde ulykken på under to år! På fagseminaret ble likhetstrekk ved ulykkene behandlet. Granskingskommisjon 1/13 er i innsamlingsfasen av arbeidet, og det er lenge til kommisjonen er i stand til å konkludere om årsaken til ulykken og hvorfor det gikk så galt på Geiteryggen. Derfor er det for tidlig å si noe om denne ulykken har likhetstrekk med de tre foregående ulykkene. Styret og seksjonsårsmøtet har imidlertid sett seg nødt til å sette av ekstra ressurser til holdningsskapende arbeid på bakgrunn av granskningsrapportene.

I år lå påsken i første kvartal og i tillegg var det kanonpåske sørpå. Det resulterte i 1984 flere hopp i første kvartal i år enn i fjor! Hvert år har jeg tatt opp at vi ved sesongstart ikke er like gode i lufta som vi var ved sesongavslutningen. I FF 1/2013 skrev jeg følgende: «Deles hendelsene opp på halvårsbasis, blir det en hendelse pr 295 hopp i første halvår og en hendelse pr 499 hopp i andre halvår». Jeg hadde bedt Marianne Nilsen Kvande som er vår statistiker, om å se nærmere på dette da hun behandlet tallene for 2012. Mens elevene i første og andre halvår hadde omtrent lik statistikk, noe annet ville jo vært urovekkende, så var det markante forskjeller på hendelsene for lisensierte hoppere.

På fagseminaret tok Erik Johnsen opp et poeng om at vi kan ha dannet oss et inntrykk av at fallskjermhopping ikke er farlig og at vi derfor ikke opplever risikoen like stor som den i realiteten er. Dersom det er korrekt, så er det i seg selv med på å øke den reelle risikoen! Dersom det føres videre til oppstarten og vi er av den oppfatningen at vi er i stand til å hoppe like godt etter kanskje seks måneders fravær fra hoppingen kan det ytterligere forsterke forskjellene mellom opplevd og reell risiko.

Fornyelse av lisenser

Dette er et tilbakevendende tema i mine innlegg, men denne gangen skal jeg begrense meg til å omtale fornyelse av materiellkontrollørlisens. Nå tror de fleste at det dreier seg om dokumentasjonen på fem hovedkontroller som skal ligge ved fornyessøknaden. Det gjør det på sett og vis, for mange må minnes på det, men det er ikke det viktigste, for det kan jeg alltid purre på. Det jeg registrerer er at en god del sender inn dokumentasjon for hovedkontroller gjort samme år og før fornyelsen! Jeg må derfor minne om at MK-lisensen må være gyldig når dere utfører hovedkontroller, og det betyr at dere må ha medlemskapet og lisensen i orden. Så kan dere sikkert spørre om dere gjør en dårligere jobb før dere har fornyet, men det er ikke poenget, dere har ikke ansvarsforsikringen i orden før dere har en gyldig MK-lisens, og da tar dere en betydelig risiko hvis det skulle bli fremmet et erstatningsansvar mot dere!

SU og nye og reviderte deler av håndboka

Sikkerhets- og utdanningskomiteen har revidert de fleste delene av håndboka etter å ha gjort endringer i sikkerhetssystemet. I del 100 som nettopp er sikkerhetsbestemmelser, er det spesielt gjort endringer i reglene for kamerabruk, der kamerasystemet som består av kamera, hjelm og fester skal godkjennes av HI. I tillegg skal det være minimal risiko for at liner og løftestropper vikler seg inn i kamerasystemet. Hvis risikoen for dette er til stede, skal hjelmen utstyres med et frigjøringsystem som er testet under belastning.

Jan Vang
Fagsjef/avd.leder F/NLF

Årsmøte i F/NLF

TOROLF PAULSHUSFoto

Årsmøtet ble avholdt 6. april. Her ble blant annet årsmeldinger og regnskaper for 2011-2012 godkjent, endringer i handlingsplan for 2013-2014 ble vedtatt og budsjett for 2013-2015 ble vedtatt.

Som ny leder av F/NLF ble Ramsy Suleiman valgt, med nestleder Lars Geir Dyrdal.

Styremedlemmer ble Per-Olof Wallin, Kari Berg og Elise Torgrimsen. Ingela Reppe og Brede Herheim ble varamedlemmer til styret og Carita Gyldenskog Ranvik ungdomsrepresentant i styret NLF og F/NLF.

Se for øvrig protokoll fra årsmøtet, vedtatt langtidsplan og annet fra styret på nlf.no/fallskjerm/styret-i-fallskjermseksjonen

Ny leder i F/NLF Ramsy Suleiman med ny avgått leder Frode Finnes Larsen (2009-2013) og et knippe tidligere ledere: Thomas Becke (2009-2011), Hans Christian Aamlie (2005-2009) og Torolf Paulshus (1979-1985).

Sikkerhets- og utdanningskomiteen, SU

Følger du SU på nett?
nlf.no/fallskjerm/sikkerhets-og-utdanningskomiteen.

Her finner du til enhver tid oppdatert håndbok, siste serviceordre, møtereferater, handlingsplaner, etc.

FAI/IPC

FAIs årsrapport 2012

Om du vil være oppdatert om hva som skjer internasjonalt, også i andre luftsportsgrener er det lurt å følge FAI på nett. Årsrapporten for 2012 er klar, med rekorder og trender. Den kan lastes ned direkte fra nettet på fai.org/news

World Games

Listen over deltakere som er valgt ut til World Games i Cali, Colombia i månedsskiftet juli-august i år er publisert. Fra Norge stiller Barton Hardie i canopy piloting, CPI!

I alt 36 utøvere deltar i CP, og tilsvarende i den andre luftsportgrenen som er med, paragliding presisjon.

World Games er organisert av den internasjonale World Games Association IWGA, med støtte av IOC. 2013 arrangementet vil gå over 11 dager fra 25. juli. 32 offisielle idretter er med, inkludert de to nevnte luftsportsgrenene og AeroMusicals (modellfly) som demonstrasjonsgren.

Godtfolk!

Det er på sin plass å starte med en takk til det forrige styret og dets styreleder Frode Finnes Larsen for en vel gjennomført periode. Fjorårets styre har stabilisert en noe uvis og løs periode, samt levert fra seg en godt gjennomarbeidet langtidsplan som er current og som vil bli et godt arbeidsverktøy for det nye styret. Jeg vil også takke fallskjerm-Norge for tillitten gitt meg som ny leder på Seksjonsmøtet 2013. En honnør også til valgkomiteén som var gjennom en lang og god prosess der de klarte å sette sammen et godt styre, forhåpentligvis sterkt nok til å håndtere de kanskje største utfordringene F/NLF har hatt de siste 15-20 årene.

Vi har siden 2010 slitt med å finne en god modell for toppidrett og rekruttering til idrettssatsing. I mangel på FS landslag har det vært FF som i hovedsak har holdt liv i landslagsdelen vår. Polaris har representert oss i noen konkurranser, men ikke som landslag. Nytt nå er at vi går bort fra de lokale basic campene vi uten hell forsøkte oss på i 2011/12, og over til i større grad å satse på breddeidrett. Vi håper at breddesatsningen ut i klubbene vil øke og stimulere frem mer organisert hopping lokalt og etter vært vil det kanskje gro frem noen spennende talent i både lokale og nasjonale konkurranser. Breddeidrett er klubbenes virke og forbundet legger ikke noen føringer her. For å lykkes med satsningen som skal rekruttere konkurransehoppere må klubbstyrene rundt om være aktive og kreative. Det er satt av tilstrekkelig med penger til de klubber som trenger støtte til arrangementer som skaper aktivitet i bredden. Det stilles ikke noen spesielle krav til opplegget det søkes om da det kan være alt fra interne klubbmesterskap, konkurranse mellom nabo klubber, innleie av hot-shot coacher, innleie av organisatorer and the list goes on.

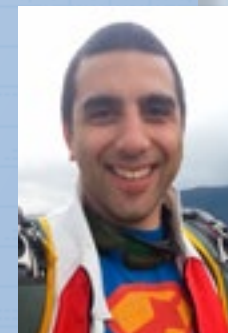
Det har i en tid vært forbundet en stor usikkerhet vedrørende driftsforholda til de største hoppfelta vi har i Norge. Verst har det kanskje vært for Rikssenteret og Voss. Når Forsvaret i fjor nesten ut av intet sendte varsel om at koordineringsavtalen vi har hatt på Østre Æra skulle sies opp, skapte dette forståelig nok stor usikkerhet til videre drift av anlegget. I dag, etter å ha vært i dialog med Forsvaret ser situasjonen lysere ut. Koordineringsavtalen blir sagt opp, men alle parter har god tro på at man skal få i stand en ny avtale som sikrer videre drift av Rikssenteret for fallskjermhopping på Østre Æra. Samtidig er vi nødt å tenke alternativer. Prosessen styres gjennom NLF, og med Rolf Liland som ny president er jeg sikker på at dialogen med Forsvaret blir produktiv. For Voss ser også fremtiden lysere ut enn den gjorde før jul, i så fall for de neste 10 årene. Flyplassen og området rundt har blitt kjøpt opp av kommersielle investorer som i utgangspunktet hadde planer som kunne føre Voss FSK til endes. Med god hjelp fra kommunen har man nå fått i stand en avtale som sikrer klubben levelig drift på Bømoen i 10 år til. Tønsbergs utfordringer har vært og er luftrom. Kort sagt så har det

med lav bemanning av flygeledere å gjøre, spesielt i ferieavviklinger. Luftrommet deles i utgangspunktet mellom fire hoppfelt, men nå har Nimbus fått egen luftsport boks og har heller ikke hopping i juli. Det gjør at organiseringen av flytrafikken blir håndterlig for flygelederne, og driften på TØSK ser ut til å fungere veldig bra. Stavanger FSK har sine utfordringer i at de ikke klarer å drive økonomisk, da de ikke lenger får lov til å lande på Sola. Det er ikke et vanskelig regnestykke å vise at å ta av på Sola og lande i nærheten av Jæren gir dårlig økonomi. Heldigvis ser det også her ut til å gå mot en happy ending. De har sammen med Kjevik FSK (som mangler fly) funnet et område med flystripe midt i mellom Kristiansand og Stavanger der de i fellesskap kan drive aktivitet.

Sikkerhet skal alltid ha pri 1. Uten unntak. Det at vi har hatt fire fatale ulykker på to år er en sterk påminnelse på at vi driver en risikoidrett. SU må derfor få den tilliten de trenger fra oss for å jobbe aktivt med sitt arbeid i form av revisjoner i Håndboka og andre risikoreduserende tiltak. Det er din plikt som hopper å være up to date i forhold til Håndboka. Er du usikker på hvor du finner denne ligger den på nett sammen med alt annet av fallskjermrelaterte dokumenter på <http://nlf.no/seksjon/fallskjerm>.

På fagseminaret i april bet jeg merke i en interessant tanke fra Erik Johansen; dersom den opplevde risikoen er lavere enn den reelle risikoen vil den reelle risikoen bli enda større. Det er verdt en tanke! Rette holdninger er noe vi har sterk tro på vil kunne være en betydelig faktor for å forebygge og redusere en del uønskede hendelser. Styret vil derfor i denne perioden jobbe aktivt med holdningsskapende arbeider mot klubbene. Når det gjelder rapporteringssystem har man lenge snakket om at det vi har i dag er for dårlig. Det er nå satt av midler til å utvikle et nytt system og vi har en visjon om å ha det oppe å gå i løpet av 3-4 år. Vi jobber fortiden også med å finne en ny materiellsjef da vår eminente Rolf Sotberg har varslet sin avgang. Ønsker å benytte anledningen til å takke Rolf for den tid og det arbeid han har lagt ned i årene som materiellsjef og medlem av SU. Takk Rolf!

Til slutt vil jeg oppfordre alle medlemmer på amerikansk vis whether you're black or white or Hispanic or Asian or Native American or young or old or rich or poor, able, disabled, gay or straight til engasjere seg i klubben sin. Vær aktiv, tilby frivilligheten din, vær positiv, ta ansvar, vis klubbfølelse og bry dere om hverandre! Sees rundt om på hoppfeltene! God sommer!

Ramsy Suleiman
Leder F/NLF

Videre er det utviklet to nye kurs som skal tilføre hopperne kompetanse når det gjelder skjermflyging. Det er et grunnleggende kurs og et videregående kurs, der det siste vil være obligatorisk for å kunne gå videre med høyhastighetslandinger. Disse kursene er en nødvendig reaksjon på antall alvorlige hendelser nasjonalt og internasjonalt under en fullt flygende fallskjerm. Det vil i tillegg bli gjort endringer i progresjonshopp til B-lisens, men denne må først samstemmes med del 300 som omhandler lisensene.

I tillegg er det innført en ny bestemmelse der det ikke er tillatt å krysse en flystripe under skjerm lavere enn 1000 ft. Dette er en absolutt regel selv om det evt ikke skulle være annen flytrafikk på rullebanen. Årsaken til dette er at vi har mange hoppfelt, der en slik regel er helt nødvendig og derfor er det viktig at denne regelen blir integrert på alle hoppfelt på linje med det standardiserte skjermflygingsmønsteret, slik det er beskrevet i leksjon 6 STYRINGSTEKNIKK OG OBSERVASJON i vedlegg 1 til del 600. Fallskjermseksjonen har de senere årene hatt meget alvorlige hendelser der hoppere har vært i konflikt med fly under landing og avgang.

Sentrale kurs

Vi har unnagjort I2- kurset i april. Der var det på det meste påmeldt 20 deltagere, men stort frafall den siste uken før kursstart gjorde at det kun deltok 14 kandidater på kurset. Det er alltid svært uheldig at det blir så stort frafall tett oppunder kursstart. Det er fordi det var klubber som ba om plass dersom det ble avmeldinger, men når dette kom så sent er det lite å gjøre pga alle forberedelsene deltagerne som gjennom.

I fjor ble det ikke gjennomført noe tandemkurs pga liten påmelding. Dette gjennomføres imidlertid i år, selv om det er relativt lav deltagelse, men det er også viktig at F/NLF opprettholder kompetansen til å holde tandeminstruktørkurs.

Årets AFF I-2 kurs blir derimot større enn normalt, det er delvis pga at tidligere kursdeltagere som ikke har fått gjennomført eksamenshoppene ønsker å ta dette opp igjen i år.

Avslutningsvis vil jeg også minne klubbene om at påmeldingen til I-1 kurset er 1. august.

NM 2013 avholdes på Rikssenteret

Oslo fallskjermklubb har sendt inn et bud på NM 2013. Etter anbefaling fra konkurransekomiteen behandlet styret søknaden i møte 7. mai, der det ble besluttet å tildele mesterskapet til Oslo. Det betyr at NM i år går på Østre Åra fra 31. juli til 4. august.

Klubben vil komme ut med mer informasjon når dette er klart. Stevneleder er iverfall Arne Rydning, og flyet det skal hoppes fra er PAC. Også denne konkurransen gjennomføres etter «gamle måten» dvs over fire dager med reservedag. I motsetning til i fjor der NM var delt mellom Tønsberg og Voss i og med at Tønsberg ikke har muligheter til å arrangere CP med entry gate i vann, blir alt i år gjennomført av Oslo FSK. HMK pokal i år satt opp i hang- og paragliderseksjonen i år.

Luftsportsuka 2013 på Starmoen

I skrivende stund er NLF inne i en intens planleggingsfase i forbindelse med Luftsportsuka 2013. Arrangementet er flyttet fram i tid i forhold til i fjor, da den ble arrangert 18. til 22. juli. Nå ligger den i midten av juni, det vil si før skoleferien, og det blir spennende å se hvordan det virker inn på arrangementet. Påmeldingen er akkurat åpnet, og det er relativt stor pågang for å melde seg på. Fortsetter dette så ser det lyst ut, og tilbudet er også noe utvidet i forhold til i fjor, noe som bør være med på å oppfylle målsettingen om økt deltagelse. Fasiten vil vi ha når dere leser dette.

Jeg vil avslutte med et håp om at vi i 2013 oppnår økt sikkerhet ut fra de tiltak som SU etter fagseminaret har satt ut i live og at dette blir synliggjort i statistikken vår!

Hei så lenge, så vi ses plutselig på et hoppfelt!

Med ønske om bare blå skyer!

B

Brandt Joachim Emil
Evenseth Håkon Blekastad
Frantzen Eirik
Fredriksen Haakon
Gjertsen Knut
Grimstad Jonas
Guri Melcher
Johansen Ingrid
Kjelle Jan-Roar
Kjersem Kristina
Knudsen Stian
Knutsen Anders
Lindseth Christer
Nørstebø Simen
Reksten Jonas Ursin-Smith
Rotmo Ruben
Sjåvik Vegard
Skott Aina Øverås
Skår Lasse Mjaaland
Stavheim Peter Øien
Storesund Geir Bendik
Strand Simen
Taraldsen Øyvind
Tokle Anna Marit
Trondsen Kristian
Våge Jonas
Woodson Julian Nathaniel
Østrem Rune

E

Bjerk Lars-Kristian
Cornell Peter Magne
Ellila Atle
Hansen Bård Julian
Høyer-Jonassen Christian
Kaarvaag Dag Johnny
Pedersen Tina
Skansen Stian
Soltvedt Jan Einar
Svendheim Øystein

D

Aspvik Rune
Knudsen Kenneth Ryan
Lindalen Fredrik
Lunde Espen
Midtgaard Rune
Ræstad Brynjar

DM1

Fosse, Åsmund
Henden Harald
Knudsen Kenneth Ryan
Lunde Espen
Rotmo Helge

DM2

Norbye Eyvind
Svendheim Øystein
Tilrem Therese Emilie

J2

Helgedagsrud Tore Andreas
Jokstad Cato
Lindalen Fredrik
Lunde Espen
Mæhlum Thomas
Ræstad Brynjar
Sveinsvoll Arild
Walstad Magnus

J2 AFF

Husa Jarl Esten
Sviggum Trude

F3

Flølo Oddvar Thommesen
Hegbom Henning
Jensen Tommy Botten
Norbye Eyvind
Rokne Gudrun

FC

Husa Jarl Esten
Krognes Christian
Pedersen Odd Jørund

MK

Solberg Ståle Morten
Titlestad Helge Dale

J

Solberg Ståle Morten

ID

Slinning Christian

JV

Bogen Ann Kristin
Flølo Oddvar Thommesen
Lunde Espen
Nansen Odd Nicolai

sertifikater

Ekstremsportveko 23-30. Juni – Største boogien i Noreg! Festivalen for alle fallskjermhopperar og ekstremsportutøvarar.

Hopping til 15000 fot kvar dag. Innhopp. Heliboogie i Gudvangen. Skywalkers & Joyride party m/Petebox. Sju dager med Vossamood.

Freefly og FS organisering på alle nivå. Bla. Marius Sothberg, Anna Howerski, Marco Arrigo, Trude Sviggum. Fleire blir annonsert.

Fly: Jan's Beech, Caravan, Cessna, Helikopter.

Sju dager med Vossamood!

<http://www.ekstremsportveko.com/>

«Inntrykkene limer seg på sanseapparatet»

– Even Rokne

«Du har to fjorder. En fjord nord for oss og en fjord sør for oss. Alle steder har du fjell som er rundt 1500 meter.»

–Kristian Moxnes

«Dette er et hoppfelt for verdensmestere og nybegynnere. Vi inkluderer absolutt alle.»

–Hans Christian Amlie

Pakken til deg som vil gi gass!

50 hopp + 2 timer vindtunnel:
kr 20.990,- (førpris kr 24.800,-)

Bestilling gjøres til: info@skydivevoss.no

Betalt for kreativitet

VITOR BENASSI Foto

Maktoum er det offisielle laget til Skydive Dubai. Målet deres er rett og slett å pushe grensene for kreativitet i sporten og tunnelflyging. Her under trening til filmopptak. På laget er Mike Jones, Fabian Micah Couch, Rob Jones, Kai Kai Buchholz, Ellis Bourbonnais og Vitor Benassi (kamera).

Skysurfing tilbake?

TIM PORTER Foto

Det gjenstår å se. Mange ganger verdensmester i skysurfing Oliver Furrer og videofotograf Tim Porter har møttes i Italia for å gjøre noen freeSURFfast hopp sammen. Nå har de planlagt en sommer tour for å reintrodusere sporten de mener er ideell for publikum og media. Sjekk ut oliverfurrer.com.

N'te generasjon

ANDERS TESAKER Foto

Stein Sletten og Sølve Stubberud på Nibus helikopterboogie i april. Begge eks HI-er som sluttet å hoppe for 10 år siden og som nå har tatt ut I-1 igjen.

Isbjørner på tining

RANDY SWALLOWS **Foto**

Godt å ta turen fra det kalde nord til Florida i mars. Ivan Kolstad, Vegar Sandstrak, Arild Rasmussen, Jan-Tore Edvardsen, Cato Homstron, Gaute Hansen og Rolf A. Holten ble med på FurtheranZe camp hvor hoppene hadde som mål å gjøre gode små formasjoner. Så bra ut!

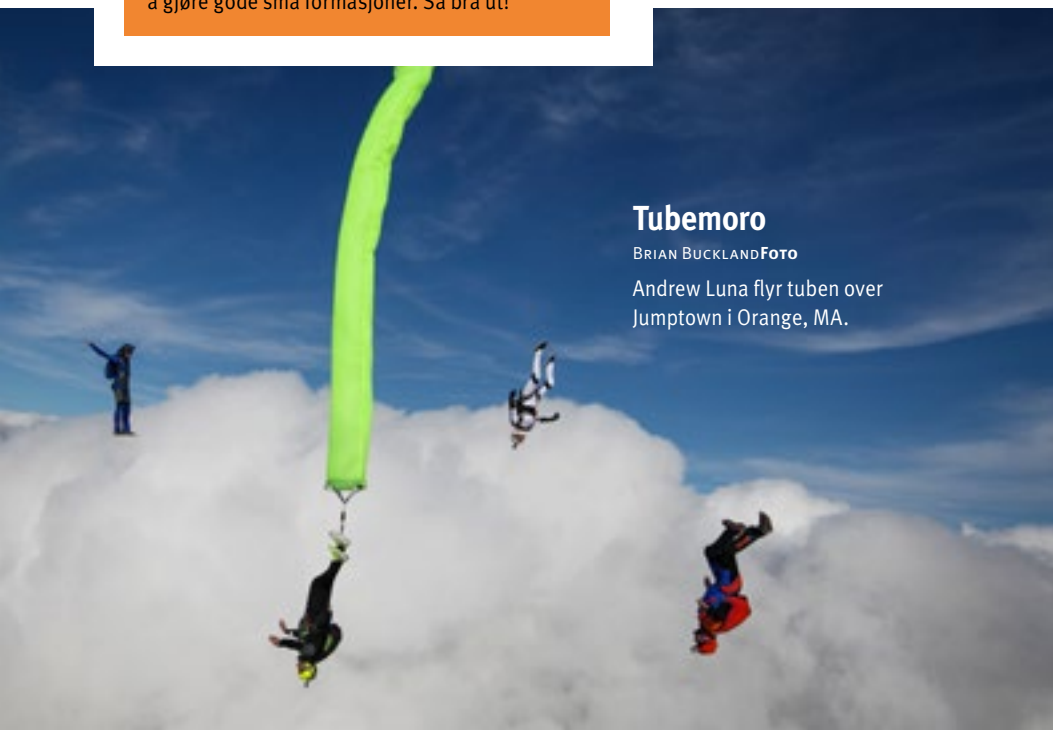

Frittfall på Facebook

Helt ufortjent har Frittfall fått over 1.000 følgere på nett.

Målet er nå å utvikle siden videre. Vi oppfordrer alle til å både Like den og å legge innlegg av interesse der, så deler vi videre!

Tubemoro

BRIAN BUCKLAND **Foto**

Andrew Luna flyr tuben over Jumptown i Orange, MA.

ØYNE

LES COOPER, UK **Tekst**

NORMAN KENT, NKP PRODUCTIONS **Foto**

Gud ga oss øyne av to årsaker

1. For å se på vakre kvinner
2. For å se opp for andre hoppere

Som kameramann ligger det i oppgavens natur at du ikke kan scanne himmelen for andre hoppere siden du hovedsaklig konsentrerer deg om formasjonen. Likevel bruker du sidesynet på å holde utkikk. Dette har sine begrensninger. Kamerafolk pleier å fortelle hopperne hvor de kommer til å være. Så vær så snill å se opp, ikke bare for kamerafolk, men også for andre hoppere. Hopp trygt!

DOWNIN & DIRTY

Sunset på Z-hills

RANDY SWALLOWSFoto

Stine Skåla Bragstad og samboeren tilbragte seks måneder av barselpermisjonen for sønnen Noah i Florida, hvor de hoppet og koste seg masse! Her fra et solnedgangshopp med venner over Z-Hills – det var kompisen Lee Hinds hopp nummer 100.

En gratis time i vindtunnel!

Skydive Drop Outs grasrotandel går i år til å sponse cirka en time vindtunnell tid for et up and coming jentelag. Hvis noen ønsker å søke om støtte så vil Kari Berg som representant for Sky Dive Drop Outs dele ut dette på Voss Gloss. Søknader sendes til Kari på eller e-post k-hel-be@gmail.no

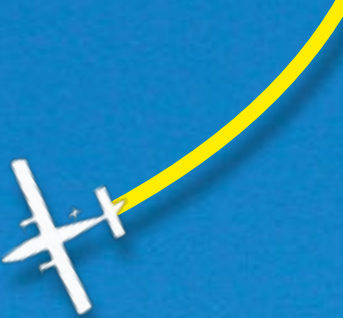
Oslo Kommunes idrettspris til Polarisjenter

Ellen Burchardt og Kristine Willadsen mottok Oslo kommunes idrettspris 2013.

JAN E. WANGTEKST OG FOTO

Den 23. april var idrettsutøvere tilknyttet Oslo som i 2012 har vunnet VM-medaljer eller EM-gullmedaljer i sin idrett, samlet i Oslo Rådhus i en mottakelse ledet av ordfører Fabian Stang. Det var en flott seremoni og kunstnerisk innslag ved Bertine Zetlitz.

Ellen Cathrine Burchardt og Kristine Willadsen er medlem i Oslo Fallsjermklubb og de fikk tildelt Oslo Kommunes Ærespris til fortjente idrettsutøvere 2012 for sin bronsemedalje i VM i Dubai i desember. De er på FS-4 laget Polaris sammen med Trude Sviggum, Sissel Maria Finnseth og Gudrun Rokne, som er medlemmer av klubber i andre kommuner.

Vi leter etter ny **DAGLIG LEDER**

Fra 2014 trenger vi en ny daglig leder og vi leter derfor etter deg som er motivert for å gjøre noe spennende og annerledes i livet ditt og din yrkeskarriere! Vi har en Twin Otter vi drifter og som Norges nest største fallskjermklubb har vi en stor og spennende organisasjon du får jobbe sammen med. Vi ligger sentralt til ved Tønsberg, Jarlsberg Luftsportsenter, i et nydelig landskap nær sjøen og alle fasiliteter en trenger.

Driftsesongen er 6 måneder og vinteren kan altså brukes til aktiv planlegging og kan godt kombineres med andre ting du måtte ha på agendaen. God opplæring om alle roller vil bli gitt, men for å sikre kvaliteten i dette, ønsker vi at du kan delta i en opplæringsrolle allerede nå i 2013.

Vi tror du har noen av disse egenskapene:

- Bred erfaring fra drift av større fallskjermfelt i ulike roller
- Ledererfaring og organisasjonsteft
- Proaktiv og god til å planlegge, iverksette og følge opp
- God forståelse for økonomi, budsjett og drift innen idrett
- God på å nå klubbens mål gjennom bred kontaktflate lokalt og nasjonalt
- Samarbeidsevne samtidig med evne til å jobbe selvstendig

Vi ønsker at du har noen av disse kvalifikasjonene:

- Økonomisk/administrativ utdanning med lederbakgrunn
- Kjennskap til hvordan fallskjerm er organisert som idrett i Norge
- Har du annen bakgrunn? Overbevis oss!

Lurer du på noe? Ta kontakt med styreleder Jon Martin Engebretsen på mobil 922 44 084 eller send søknad med CV til: styret@hoppfallskjerm.no eller Tønsberg Fallskjermklubb, Postboks 369, 3101 Tønsberg

TØNSBERG FALLSKJERMKLUBB
www.hoppfallskjerm.no

Sesongen 2013 så langt

TØFSK STARTET SESONGEN 27. APRIL OG HAR HATT FLERE RUNDER MED GODE HOPPEDAGER SÅ LANGT. MEN VI HAR VÆRT PREGET AV MYE VIND, REGN, OG LAVE SKYER. EN TING ER HELT SIKKERT, OG JEG LÆRTE DETTE TIDLIG SOM FALLSKJERMHOPPER HER TIL LANDS. Å VÆRE EVIG OPTIMIST ER NØKKELEN TIL EN VEDVARENDE GOD OPPLEVELSE AV FALLSKJERMSPORTEN. VI ER IKKE AKKURAT BORTSKJEMT MED BLÅ HIMMEL OG VARMT VÆR.

KENNETH ASPHEIM OG
HALVOR BJØRNSTAD **TEKST**
SINDRE KJETIL FRIGSTAD **FOTO**

AFF kurs nummer en er godt i gang, og de fleste elever er på vei oppover i progresjonen for å bli selvstendige hoppere.

Dette tar også opp et annet tema, nemlig elever. TØFSK innførte en fadderordning i 2012 som gjør at elevene blir mer integrert i det gode hoppemiljøet og får noen som de kan forholde seg til hvis de lurer på noe underveis i progresjonen eller ønsker veiledning. Det er flere klubber som har tatt dette i bruk i etterkant, og det skaper bare enda bedre miljø for oss alle, noe som gjør vårt kjære fallskjermmiljø i Norge enda sterkere, siden vi er såpass få mennesker som driver med sporten. Ganske enkelt; fantastisk!

Nytt av sesongen er nye regler rundt det å hoppe med kamera på hjelmen.

Svært mange har begynt å benytte GoPro som videokamera da de er små, lette, og enkle å montere på de fleste hjelmer. Nå kreves det bruk av cut-away system på hjelmen som har kamera etter vurdering fra høyere hold. Det ble plutselig også mye færre hjelmer med kamera å se på feltet, noe som også gir en høyere sikkerhet som jeg tror er godt for alle parter. Det er forøvrig relativt enkelt å lage et cut-away system på ganske mange hjelmer, og jeg vil derfor anbefale å kontakte en erfaren kamerahopper som kan hjelpe til med eventuelle spørsmål rundt dette. Alternativt så er det kanskje like greit å bestille hjelm med ferdig cut-away system hvis en først er kommet til dette punktet i hoppekarrieren sin. Hjelmene koster mer, men er kanskje også verdt det i lengden da de er bygget opp med tanke på videokamera, fotokamera, kabelfester, osv.

Oppstarten av feltet hos TØFSK var preget av registrering av hoppere, utstyr og sjekk av diverse lisenser.

hos TØFSK

KLUBBNYTT

Infrastrukturen på feltet jobbes det også med, og vi skal i løpet av kort tid sette opp nye muligheter for å kunne overnatte på feltet. Dermed blir det mer aktuelt å bruke helgen på feltet for mange som også har et godt stykke hjem. Det blir jo selvfølgelig også enklere å arrangere kvelder med grilling og spesielt god stemning som vi alle fallskjermhoppere er så gode på å lage sammen! Vi har jo forøvrig også et hyggelig klubbhus som blir benyttet til opplæring, briefing og andre ting som et sted å henge sammen. Taket i seg selv er jo et kjempefint utkikkspunkt, med egen trapp som gir en fin oversikt over feltet i alle retninger. Her kan en sette seg ned på en benk og slappe av mens en titter på hoppere som daler ned i fritt fall eller henger i skjerm. Det er jo også en fin arena for instruktører som ser på sine elever lande.

I kulissene jobbes det også med å bygge ny hangar til vår aller kjente og kjære Twin Otter "LN JMP". Styret gleder seg masse, og jeg er sikker på at dette kan bli skikkelig bra!

Årets fadder:

Cato Jokstad

TØFSKs fadderordning har blitt et eksempel til etterfølgelse. Og gode faddere må hedres! For 2012 ble Cato Jokstad kåret til årets fadder.

Voss Fallskjermerklubb

INVITERER TIL «FS MINI-BASICS» PÅ BØMOEN

Avtale mellom Voss kommune og Bømoen AS om Bømoen flyplass

DET ER NÅ LAGT TIL RETTE FOR FLYAKTIVITET PÅ BØMOEN FOR MANGE ÅR FREMOVER! AKTIVITETEN KNYTTET TIL LUFTSPORTEN ER SVÆRT VIKTIG FOR VOSS.

RULLEBANE.COM **Foto**

Kommunen har gjennom konsesjon og avtale jobbet for å sikre videre drift av flyplassen. Avtale foreligger nå. Avtalen omfatter det arealet som er nødvendig for å drive flyplass, som flystripa, taxerområdene, flyoppstillingsplass, adkomst. Den legger opp til at kommunen fremdeles skal feste flyplassen fra 2023 og varer i 50 år. Festeavgift er ikke fastsatt, men gjeldende avtale holder frem til 2023. Fra da må kommunen og Bømoen AS bli enige om festeavgift. Partene er enige om prispper for fastsettelse av festeavgift, og plassen blir regulert inn som småflyplass. Bømoen AS vil ha rett til å bruke flyplassen på samme måte som forsvarret har gjort.

**Tre glade karer;
Even, Brede og Mathias**

Kommunen står ansvarlig for flyplassen og adkomstveien.

F/NLF HAR SATT AV MIDLER FOR ARRANGERING AV FS CAMPER PÅ KLUBBNIVÅ. VOSS FALLSKJERMKLUBB HAR I DEN ANLEDNING FÅTT TILDELT STØTTE TIL GJENNOMFØRING AV TO FS MINI-BASICS PÅ BØMOEN. ANSVARLIG FOR ARRANGEMENTENE ER TRUDE SVIGGUM.

RON HOLAN **Foto**

Arrangementene er åpne for alle som er interessert i å lære mer om formasjonshopping/magehopping. Du må være selvstendig hopper og ha lov til å hoppe sammen med andre (gjennomført FS utsjekk), ellers ingen krav til forkunnskaper.

Utgifter til instruktør og video blir dekket av støtten fra F/NLF, og dersom du er medlem av Voss – eller Bergen fallskjermerklubb blir også din egen slottpris billigere enn vanlig. Søndag ettermiddag avslutter vi med en uformell FS-2 konkurranse med flotte premier! Vår målsetting er:

- Motivere til lagtrening; sette sammen et (eller to) intermediate lag for trening mot NM 2014
- Spre kunnskaper om formasjonshopping

Mini-basics 1 12.-14. juli

Mini-basics 2 26.-28. juli

Påmelding til trudesviggum@hotmail.com innen 1. juli.

Merk med hvilken camp du vil delta på.

Det bli sooooooooooooo kjekt!

UTSTYRSPAKKER FRA SPOT ON

BASIC - kr 1999,-

- Flex Goggles
- SpotOn sommer hansker
- Viso II digital høydemåler

ADVANCED - kr 4599,-

- PittZ FF Evo Suit
- Optima II høydevarsler
- Tonfly Performer

ALL SET - kr 5999,-

- Flex Goggles
- SpotOn sommer hansker
- Viso II digital høydemåler
- PittZ FF Evo Suit
- Optima II høydevarsler
- Tonfly Performer

www.facebook.com/spotonbutikk

Dronningens gate 13, PB 670 Sentrum, 0106 Oslo
(+47) 971 00 600, info@spoton.as

Spot On

THE NEXGEN ICON

EARLY SUMMER 2013

- /// IMPROVED ERGONOMICS THROUGHOUT
- /// REFINED DESIGN AND APPEARANCE
- /// MAGNETIC RISER COVERS
- & MUCH MORE...

Icon

DISCOVER THE NEXGEN ICON ON OUR WEBSITE:
FLYAERODYNE.COM

